

A^o. 1937.

N°. 19.

PUBLICATIEBLAD.

BESCHIKKING van den 24n Maart 1937, No. 540, bepalende plaatsing in het Publicatieblad van het Koninklijk besluit van den 11n Maart 1937 No. 65, houdende vaststelling van het „Curaçaosch Kiesreglement 1937” en tot bepaling van het tijdstip van zijne inwerkingtreding.

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

Gelezen:

de missive van den Minister van Staat, Minister van Kolonien, dd 4 Maart 1937, 7e Afdeeling No. 12/146;
het radiogram van voornoemden Minister dd. 18 Maart 1937 No. 60, bevattende de gegevens voor de afkondiging van het bij Koninklijk besluit van den 11n Maart 1937 No. 65 vastgestelde „Curaçaosch Kiesreglement 1937”.

HEEFT GOEDGEVONDEN te bepalen:

dat voormeld Koninklijk besluit van 11 Maart 1937 No. 65, nevens afschrift dezer beschikking in het *Publicatieblad* zal worden geplaatst.

De Gouverneur voornoemd,

G. J. J. WOUTERS.

Uitgegeven den 30n Maart 1937.

De Gouvernements-Secretaris,
GRONEMEIJER.

PUBLICATIEBLAD.

DE GOUVERNEUR VAN LUXEMBOURG
 A. 1937
 No. 10

DE GOUVERNEUR VAN LUXEMBOURG
 A. 1937
 No. 10

DE GOUVERNEUR VAN LUXEMBOURG
 A. 1937
 No. 10

DE GOUVERNEUR VAN LUXEMBOURG
 A. 1937
 No. 10

11 Maand 1875.

Wij, Willem III, koning der Nederlanden, hebben de Eerste Kamer der Staten-Generaal, tevens de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de volgende wetten, welke door de Staten-Generaal zijn aangenomen, doen kennen:

De Wet, houdende bepaling van de bevoegdheid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, tevens de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de volgende wetten, welke door de Staten-Generaal zijn aangenomen, doen kennen:

Wet van 24 Maand 1875, houdende bepaling van de bevoegdheid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, tevens de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de volgende wetten, welke door de Staten-Generaal zijn aangenomen, doen kennen:

De Wet, houdende bepaling van de bevoegdheid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, tevens de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de volgende wetten, welke door de Staten-Generaal zijn aangenomen, doen kennen:

De Wet, houdende bepaling van de bevoegdheid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, tevens de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de volgende wetten, welke door de Staten-Generaal zijn aangenomen, doen kennen:

ERRATUM.

Na het vermelde onder sub. 7o. van artikel 34 wordt

tusschengevoegd „Artikel 35.”

EERSTE AFDEELING

Algemeene bepalingen.

Artikel 1.

Van de verkiezing van leden der Staten wordt deelgenomen door de kiesbare personen, die overeenkomstig de afzetting van kiesbaarheid bij de Koninklijke Statenvergadering zijn aangenomen, en welke in artikel 10 van de wet van 24 Maand 1875, houdende bepaling van de bevoegdheid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, tevens de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de volgende wetten, welke door de Staten-Generaal zijn aangenomen, doen kennen:

Artikel 2.

1. De verkiezing van leden der Staten geschiedt in vier kringen, te weten:
het gebied Groningen;
het gebied Assen;
het gebied Drenthe;

ERRATUM

No. 10. The title of the book is "The History of the
United States of America, from the first settlement
to the present time, by John Adams, Esq. 1789.

11 Maart 1937
No. 65.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Staat, Minister van Koloniën van 27 Januari 1937, 7de Afdeeling, No. 5;

Gelet op de artikelen 68, 69, 70, 71, 72, 74 en 79, alsmede op punt 3 der Overgangsbepalingen van de Curaçaosche Staatsregeling (*Staatsblad* 1936 no. 910, *Publicatieblad* no. 105);

Den Raad van State gehoord (advies van 16 Februari 1937 no. 34);

Gezien het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van 24 Februari 1937, 7de Afdeeling, No. 10;

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

A. vast te stellen het volgend

Reglement
voor de verkiezing van de leden der Staten van Curaçao.

EERSTE AFDEELING.

Inleidende bepalingen.

Artikel 1.

Aan de verkiezing van leden der Staten wordt deelgenomen door de mannelijke personen, die overeenkomstig de eischen voor kiesbevoegdheid, in de Curaçaosche Staatsregeling neergelegd en nader bij dit Reglement in artikel 10 uitgewerkt, voorkomen op de ten tijde van de verkiezing geldende kiezerslijst, bedoeld bij artikel 27, lid 2, en die niet ingevolge artikel 70 van de Curaçaosche Staatsregeling van de uitoefening van het kiesrecht zijn uitgesloten.

Artikel 2.

1. De verkiezing van leden der Staten geschiedt in vier kies-districten, te weten:

- het eiland Curaçao;
- het eiland Aruba;
- het eiland Bonaire;

de Bovenwindsche eilanden verdeeld in ten minste drie stem-districten, omvattende onderscheidenlijk de eilanden Saba, Sint Eustatius en Sint Maarten (N.G.).

2. Behoudens het hiervoor daaromtrent bepaalde, worden bij besluit van den Gouverneur stemdistricten ingesteld, vereenigd of weder opgeheven.

Artikel 3.

1. Met de samenstelling van de kiezerslijsten, bedoeld in de Tweede Afdeling, zijn belast de Verkiezingsbureaux, één in elk der kiesdistricten, georganiseerd overeenkomstig het bepaalde in artikel 9.

2. Aan de Verkiezingsbureaux is mede opgedragen de voorbereiding van het verkiezingswerk, de behandeling van de candidatenlijsten, bedoeld in artikel 40; het toezicht op de stemmingen bij de stembureaux en de bekendmaking van den uitslag der verkiezingen, een en ander volgens regelen hieronder gesteld.

Artikel 4.

Behoudens het bepaalde in artikel 10, lid 1, sub 3o., beslist omtrent den graad van verstandelijke ontwikkeling, op grond waarvan plaatsing op de kiezerslijst kan geschieden, eene door den Gouverneur ingestelde commissie, waarin zitting hebben: de Inspecteur van het Onderwijs, tevens voorzitter, en twee door den Gouverneur te benoemen leden. De benoeming geschiedt voor den tijd van vier jaren, telkens met ingang van den eersten Mei. Bij een tusschentijdsche benoeming geschiedt deze voor den tijd, welke tot het einde der vierjaarlijksche periode verstrijken moet.

Artikel 5.

1. Ter bevordering van de uniformiteit der verkiezingen op de verschillende eilanden en het toezicht op de inachtneming van de termijnen bij dit Reglement voorgeschreven en van de naleving van zijn bepalingen, is een Centraal Verkiezingsbureau ingesteld, gevestigd te Willemstad, ter Gouvernements-Secretarie. Het bestaat uit den Gouvernements-Secretaris, te-

vens voorzitter, en twee door den Gouverneur voor den tijd van vier jaren te benoemen leden.

2. De Gouverneur regelt de verdere organisatie van het Centraal Verkiezingsbureau.

Artikel 6.

1. In elk kiesdistrict wordt de kiezerslijst overeenkomstig het bepaalde in artikel 13 en volgende, voorloopig samengesteld door den voorzitter van het Verkiezingsbureau aan de hand van gegevens van de geldende kiezerslijst van het vorige verkiezingsjaar, van de ingekomen aanmeldingen en van ambtelijke gegevens.

2. Zij wordt door het Verkiezingsbureau summier getoetst en openbaar gemaakt. De openbaar gemaakte voorloopige kiezerslijst is vatbaar voor simpele verbetering, aanvulling en wijziging, na indiening van bezwaren van de belanghebbenden, door het Verkiezingsbureau overeenkomstig de bepalingen van artikel 22.

3. Deze bezwaren kunnen door derden worden aangevochten. Het Verkiezingsbureau beslist, waarna de kiezerslijst als geldig voor het komende verkiezingsjaar wordt openbaar gemaakt (artikel 27, lid 2). Het verkiezingsjaar begint met 15 September.

4. Tegen de beslissing van het Verkiezingsbureau staat beroep open bij het Hof van Justitie, hetwelk het ingesteld beroep behandelt en uitspraak doet overeenkomstig de procedure vervat in de artikelen 28 t/m 32.

5. De geldende kiezerslijst wordt aangevuld of gewijzigd door een uitspraak als in het vorig lid bedoeld en door rechterlijke uitspraken omtrent uitsluiting van kiesrecht, door den gewonen rechter na de openbaarmaking van een geldende kiezerslijst gewezen.

Artikel 7.

1. Statenleden worden, overeenkomstig de regelen van verkiezbaarheid in de Curaçaosche Staatsregeling neergelegd, gekozen:

- a. bij periodieke verkiezing;
- b. bij tusschentijdsche verkiezing.

2. Een verkiezing geschiedt bij candidaatstelling, of indien

daarbij meer personen candidaat worden gesteld dan zetels beschikbaar zijn, bij stemming, eventueel herstemming, ten overstaan van stembureaux, welker organisatie is geregeld in artikel 53.

3. In kiesdistricten waarin bij een stemming meer dan één zetel te vervullen is, wordt met voorkeurstemmen gekozen overeenkomstig de regelen genoemd in de artikelen 72, lid 2, en 89.

4. In kiesdistricten waarin niet meer dan één plaats bij de stemming te vervullen is, wordt gestemd volgens het beginsel der volstrekte meerderheid.

5. Ingeval van herstemming wordt gestemd volgens het beginsel der betrekkelijke meerderheid van stemmen.

Artikel 8.

1. De beslissingen van de Verkiezingsbureaux en het Centraal Verkiezingsbureau overeenkomstig de bepalingen van dit Reglement, worden genomen in den bij besluit van den Gouverneur vastgestelden vorm.

2. Alle bescheiden de verkiezingen betreffende, welke tusschen de Verkiezingsbureaux onderling en tusschen deze bureaux en het Hof van Justitie worden gewisseld, worden door tusschenkomst van het Centraal Verkiezingsbureau verzonden, voor zoover bij dit Reglement of bij uitvoeringsbesluit niet anders is bepaald.

TWEEDE AFDEELING.

HET KIESRECHT.

§ 1. *De samenstelling van de kiezerslijsten.*

Artikel 9.

1. In ieder kiesdistrict wordt jaarlijks een kiezerslijst vastgesteld door het Verkiezingsbureau bedoeld in artikel 3.

2. De Gouverneur bepaalt de plaats waar elk Verkiezingsbureau in het kiesdistrict is gevestigd.

3. Het Verkiezingsbureau is samengesteld uit:

1o. den voorzitter, te weten den gezaghebber of diens vervan-

ger, of indien er in het kiesdistrict geen gezaghebber is, een door den Gouverneur aangewezen ambtenaar;

20. twee leden, die de Gouverneur met ingang van den eersten Mei voor elk kiesdistrict uit de kiesgerechtigden, in het kiesdistrict woonachtig, aanwijst. Zij hebben zitting gedurende vier jaren. Zij treden af wanneer zij niet meer voldoen aan de eischen voor kiesbevoegdheid of ophouden in het kiesdistrict te wonen.

De Gouverneur zal alsdan in de vervanging voorzien.

4. Als secretaris van het Verkiezingsbureau wijst de voorzitter een ambtenaar van het Bevolkingsbureau in het kiesdistrict aan, of indien er meerdere Bevolkingsbureaux zijn, een ambtenaar van het Bevolkingsbureau der plaats waar het Verkiezingsbureau is gevestigd.

5. Het Verkiezingsbureau wordt voor zoover het toezicht houdt op de stemmingen aangevuld met twee toegevoegde leden en drie plaatsvervangende leden te benoemen door den Gouverneur uit de in het kiesdistrict wonende kiezers.

6. Voor de kiesdistricten Bonaire en de Bovenwindsche eilanden kan de Gouverneur bepalen, dat in het Verkiezingsbureau geen toegevoegde leden doch slechts plaatsvervangende leden zullen worden benoemd.

Artikel 10.

1. De kiezerslijsten bevatten de namen van de mannelijke Nederlandsche onderdanen, die, *sedert den eersten Januari* van het jaar, waarin de kiezerslijst wordt vastgesteld, in Curaçao gevestigd zijn; daarbij *vóór den 1sten Maart* van dat jaar den vollen ouderdom van vijf en twintig jaar hebben bereikt en voorzoover zij in het volle genot zijn van de burgerlijke rechten, niet van de uitoefening van hun kiesrecht zijn uitgesloten. Zij moeten daarenboven voldoen aan een der volgende voorwaarden:

10. dat zij in het dienstjaar, eindigende in het kalenderjaar waarin de kiezerslijst wordt vastgesteld, aangeslagen naar een jaarlijksch inkomen van tenminste twaalfhonderd gulden, het over dat dienstjaar en over voorafgaande dienstjaren ter zake van den aanslag in de inkomstenbelasting verschuldigde, voorzoover niet verjaard, *vóór den 15den Juli* van het jaar, waarin de kiezerslijst wordt vastgesteld, ten volle hebben betaald;

2o. voorzoover betreft kiesgerechtigden in het kiesdistrict der Bovenwindsche eilanden en die niet voldoen aan de onder 1o. genoemde voorwaarden;

dat zij op het Nederlandsch gebied van een der eilanden eigenaar zijn van onroerend goed, hetwelk, voorzoover op Sint Maarten N. G. gelegen, een waarde, of indien het goed door hypotheek belast mocht zijn, eene overwaarde bezit van niet minder dan vijfhonderd gulden, en, voorzoover op Saba of Sint Eustatius gelegen, eene waarde, of indien het goed door hypotheek belast mocht zijn, eene overwaarde bezit van niet minder dan driehonderd gulden, met dien verstande, dat indien het onroerend goed aan meer personen toebehoort, die overigens aan de voorwaarden voor kiesbevoegdheid voldoen, het onroerend goed, zoovele malen een waarde onderscheidenlijk overwaarde van f 500.— respectievelijk f 300.— moet hebben als het aantal personen bedraagt, dat op grond van hun eigendom, aanspraak op kiesrecht maakt;

3o. dat zij, hetzij met goed gevolg hebben doorloopen het zevende leerjaar van een school voor uitgebreid lager openbaar of gesubsidieerd bijzonder onderwijs, of van een gelijk- of meerwaardige onderwijsinrichting in Curaçao, hetzij op andere wijze een graad van verstandelijke ontwikkeling hebben bereikt, welke ten minste overeenkomt met die, welke bereikt zou zijn indien voornoemd zevende leerjaar met goed gevolg ware doorloopen.

2. Het Verkiezingsbureau met de samenstelling van een kiezerslijst belast, is verplicht in geval van twijfel of iemand, die overigens aan de eischen voor kiesbevoegdheid voldoet, den vereischten graad van verstandelijke ontwikkeling bezit, zich te wenden tot de commissie bedoeld in artikel 4 en haar beslissing te volgen. De commissie werkt te dezen naar regelen, welke zij na goedkeuring door den Gouverneur bekend maakt in het blad waarin officieele mededeelingen plegen te worden geplaatst.

Artikel 11.

Hoewel van de uitoefening van het kiesrecht uitgesloten, worden op de kiezerslijst gebracht de namen van hen, die rechte van hun vrijheid beroofd zijn, indien zij overigens voldoen aan de eischen voor kiesbevoegdheid en niet uit anderen hoofde zijn uitgesloten.

Artikel 12.

1. Als gevestigd in den zin van artikel 10, lid 1, wordt aangemerkt de kiezer, die op den *1sten Januari* van het jaar waarin de kiezerslijst wordt vastgesteld voldoet aan de eischen gesteld bij Algemeene Verordening als bedoeld in artikel 6 van de Curaçaosche Staatsregeling.

2. Aanslagen in de Inkomstenbelasting, waarvoor eerst na den *30sten April* van het jaar, waarin de kiezerslijst wordt vastgesteld, een aanslagbiljet is uitgereikt, blijven voor de toepassing van het bepaalde in artikel 10 buiten aanmerking.

3. Aanslag in de Inkomstenbelasting geeft geen aanspraak op kiesrecht, indien gegrond op een met de waarheid strijdige aangifte.

4. Als eigenaar in den zin van artikel 10, sub 2o., wordt aangemerkt de wettige zoon, die het beheer voert over het onroerend goed van zijne moeder of de wettige kleinzoon, die het beheer voert over het onroerend goed van zijn grootmoeder, voor zoover de moeder of de grootmoeder zich in den weduwstaat bevindt; indien het beheer door meer dan een zoon of kleinzoon wordt gevoerd, wordt als eigenaar de oudste in leeftijd aangemerkt.

Artikel 13.

1. Jaarlijks uiterlijk in de maand *Juli* maakt de voorzitter van het Verkiezingsbureau aan de hand van de aanmeldingen bedoeld in artikel 16 en uit ambtelijke gegevens, zoomede, indien in het voorafgaande jaar reeds in het kiesdistrict een geldende kiezerslijst als bedoeld in artikel 27, lid 2, was vastgesteld, op den grondslag van die lijst een lijst op, bevattende de namen van hen, die, sedert den *1sten Juni* te voren wonend in het kiesdistrict, op dien datum de overeenkomstig artikel 10 voor de kiesbevoegdheid gevorderde vereischten bezitten, voor zoover dit Reglement geen anderen datum met betrekking tot eenig vereischte stelt.

2. Behoudens eventueele wijzigingen en aanvullingen overeenkomstig de bepalingen van deze paragraaf in de kiezerslijst nader aan te brengen, worden door den voorzitter als inwoner van het kiesdistrict aangemerkt zij, die in de bevolkingsregisters van het kiesdistrict staan ingeschreven.

Artikel 14.

1. De lijst vermeld het volgnummer, voorts, in alphabetisch-lexicografische volgorde gerangschikt, de namen der kiezers met hunne voornamen, de plaats en dagteekening hunner geboorte en de dagteekening hunner naturalisatie — zoo die heeft plaats gehad — de bepalingen, waaraan zij het kiesrecht ontleenen, daarenboven, zoo mogelijk, met aanduiding van de straat, het woningnummer en de plaats hunner inwoning op den *1sten Juni* van het jaar der vaststelling van de kiezerslijst en van het stemdistrict waartoe zij dienovereenkomstig behooren.

2. Op schriftelijk verzoek van den kiezer, gericht aan den voorzitter van het Verkiezingsbureau, mits ingediend tusschen den *15den September* en den *1sten October* kan in de kiezerslijst een ander stemdistrict worden vermeld dan dat, waarbinnen hij woont. Van de inwilliging van dat verzoek wordt aantekening gehouden op de kiezerslijst.

3. De kiezers van wie niet met zekerheid kan worden bepaald in welk stemdistrict zij wonen, behooren tot het stemdistrict waarin het verkiezingsbureau is gelegen.

4. De vorm en de inrichting van de kiezerslijst worden vastgesteld bij besluit van den Gouverneur.

Artikel 15.

1. Jaarlijks vóór den *1sten Juli* zenden op Curaçao de Inspecteur der belastingen en op de andere eilanden de Ontvanger aan den voorzitter van het Verkiezingsbureau een door hen gewaarmerkte opgave in alphabetisch-lexicografische volgorde gerangschikt waarin, met vermelding van het beroep, de namen van alle mannelijke Nederlandsche onderdanen worden opgenomen, die over het afgelopen dienstjaar in hun ressort in de Inkomstenbelasting aangeslagen, overeenkomstig artikel 10, lid 1 sub 1o., hun verschuldigde belasting over dat jaar en over de daaraan voorafgaande dienstjaren hebben voldaan.

2. De opgaven bedoeld in het vorig lid worden vóór den *10 Augustus* aangevuld met de namen van hen, die vóór of op den *15den Juli* alsnog hun verschuldigde belasting in het slot van het vorig lid omschreven hebben voldaan.

Artikel 16.

1. In de eerste week van *Juli* worden de inwoners van het

kiesdistrict, die op den *1sten Juni* voldeden aan de eischen voor kiesbevoegdheid en die over het laatstverloopen dienstjaar niet in het kiesdistrict zijn aangeslagen in de Inkomstenbelasting overeenkomstig artikel 10, lid 1 sub 1o., of indien aangeslagen de verschuldigde belasting overeenkomstig evengemeld artikel niet hebben voldaan, en die nog niet voorkomen op eene geldende kiezerslijst ingevolge dit Reglement vastgesteld, bij openbare kennisgeving door den voorzitter van het Verkiezingsbureau uitgenoodigd om, ten tijde en ter plaatse daarbij aangegeven, welke tijd niet vroeger dan op den *10den Juli* en niet later dan op den *20sten Juli* mag worden gesteld, zich aan te melden om op de kiezerslijst te worden geplaatst.

2. Zij zijn, desgevorderd door overlegging van bescheiden, gehouden aan te toonen dat zij, hetzij elders in het gebiedsdeel naar een inkomen van ten minste *f* 1200.— zijn aangeslagen, hetzij voldoen aan de eischen van verstandelijke ontwikkeling in artikel 10, lid 1, sub 3o., gesteld, hetzij eigendom hebben, hetwelk hun aanspraak geeft op kiesrecht overeenkomstig de eischen voor het betrokken kiesdistrict, in verband met de ligging der onroerende goederen, gesteld.

3. De aanmelding geschiedt door invulling van een formulier, waarvan het model wordt vastgesteld door het Centraal Verkiezingsbureau. Op verzoek wordt den aanmelder een ontvangstbewijs afgegeven.

Artikel 17.

1. Personen, die niet in de mogelijkheid verkeerden aan te toonen, dat zij voldoen aan de eischen van verstandelijke ontwikkeling in artikel 10, lid 1, sub 3o., gevorderd, zullen op hun verzoek op een weekdag in de maand Mei, voorafgaande aan de vaststelling van de kiezerslijst, in de gelegenheid worden gesteld een proef van bekwaamheid af te leggen voor de commissie bedoeld in artikel 4, of voor een commissie van drie personen bestaande uit onderwijsdeskundigen door de commissie aangewezen. Bij besluit van den Gouverneur worden met inachtneming van de desbetreffende bepalingen van dit Reglement nadere regelen gegeven omtrent de wijze waarop de proef genomen zal worden en de eischen waaraan voldaan moet worden. Den betrokkene wordt zoo spoedig mogelijk mededeeling gedaan van den uitslag van het onderzoek. Een verklaring dat de betrok-

kene geslaagd is, wordt door eerstbedoelde commissie geteekend.

2. Vóór den *15den Juli* brengt vorenbedoelde commissie aan het Centraal Verkiezingsbureau verslag uit van den uitslag van het onderzoek naar den graad van verstandelijke ontwikkeling in het gebiedsdeel gehouden.

3. Het Centraal Verkiezingsbureau deelt de namen van hen, die op grond van dit onderzoek op de kiezerslijst behooren te worden geplaatst, onmiddellijk mede aan de voorzitters der betrokken verkiezingsbureaux.

Van de beslissing van de commissie staat geen beroep open.

Artikel 18.

1. Jaarlijks vóór den *15den Juli* doet de Procureur-Generaal aan het Centraal Verkiezingsbureau toekomen een opgave van de mannelijke personen, die vóór of op den *1sten Maart* het 25ste levensjaar hebben volbracht en op grond van het bepaalde in artikel 70 van de Curaçaosche Staatsregeling van het kiesrecht zijn uitgesloten. De opgave in alphabetische volgorde gerangschikt, vermeldt de namen en voornamen der betrokkenen, zoo mogelijk hun geboortedatum en geboorteplaats, hun nationaliteit, op grond waarvan zij in de opgave worden vermeld, zoomede of de uitsluitingsgrond van bepaalden of onbepaalden duur is.

2. De opgaven in het eertse lid bedoeld vinden speciale aanvulling in het tijdvak tusschen den *15den Juli* en den *1sten November* gelegen ten aanzien van personen, wien in den loop van dit tijdvak bij een onherroepelijke rechterlijke uitspraak het kiesrecht is ontzegd. Eveneens hebben deze aanvullingen plaats gedurende 14 dagen voorafgaande aan een tusschentijdsche verkiezing.

3. Het Centraal Verkiezingsbureau zendt binnen drie dagen na ontvangst de jaarlijksche opgaven der uitgeslotenen aan de voorzitters der Verkiezingsbureau van de kiesdistricten waartoe de uitgeslotenen behooren. De speciale aanvullingen bedoeld in het tweede lid worden op een zoodanig tijdstip aan de voorzitters der vorenbedoelde bureaux toegezonden, dat zij de eerste aanvullingsopgave ontvangen uiterlijk 6 dagen vóór de verkiezingen en de laatste aanvullingen uiterlijk 6 dagen telkens vóór de stemmingen respectievelijk herstemmingen.

4. De voorzitter van het Verkiezingsbureau doet van de opgaven in dit artikel bedoeld aantekening houden op de kiezerslijst in de ruimte achter de daarop voorkomende namen der betrokkenen, met vermelding of de uitsluiting van de kiesbevoegdheid van bepaalden of van onbepaalden duur is.

5. In afwijking van het bepaalde in het vorig lid wordt van hen, die rechtens van hunne vrijheid zijn beroofd, voorzoover zij niet om andere redenen uitgesloten zijn, afzonderlijk aantekening gehouden in een daartoe aangelegd register.

Artikel 19.

1. De voorzitter van het Verkiezingsbureau onderzoekt de opgaven van hen, die zich ingevolge artikel 16 voor plaatsing op de kiezerslijst aanmelden en zal indien hij vermoedt dat een opgave bedoeld in artikel 15 het gevolg is van een met de waarheid strijdige aangifte, of dat de feiten, waarop de bij artikel 16 bedoelde aanmeldingen zijn gegrond onjuist zijn, daarvan aantekening houden in een vóór den *5den Augustus* aan het Verkiezingsbureau uit te brengen verslag.

2. Indien zich in den tijd verlopen sedert de vaststelling van de laatste geldende kiezerslijst bedoeld bij artikel 27, lid 2, omstandigheden blijken te hebben voorgedaan, waardoor personen op die kiezerslijst voorkomende hebben opgehouden te voldoen aan de eischen voor kiesbevoegdheid of onder hen, die voor plaatsing op de kiezerslijst in aanmerking kunnen komen zich personen bevinden, die van kiesbevoegdheid zijn uitgesloten, vermeldt de voorzitter ook dit in zijn verslag.

3. Van het verslag wordt afschrift gezonden aan het Centraal Verkiezingsbureau.

4. Het Verkiezingsbureau beslist binnen twee dagen op het verslag.

Artikel 20.

1. Indien tengevolge van het onderzoek bedoeld in het vorig artikel het Verkiezingsbureau beslist een persoon, die zich voor plaatsing op de kiezerslijst heeft aangemeld, niet op de voorloopige kiezerslijst te plaatsen, geeft de voorzitter vóór den *10den Augustus* dezen daarvan schriftelijk kennis.

2. Indien het adres niet bekend is, geschiedt de mededeeling

op het eiland Curaçao door aanplakking ter Gouvernements-Secretarie en op de andere eilanden door aanplakking aan het kantoor van den gezaghebber of den plaatsvervangenden gezaghebber.

§ 2. *Voorloopige vaststelling van de kiezerslijsten.*

Artikel 21.

1. Het Verkiezingsbureau stelt de kiezerslijsten telkenjare uiterlijk op den *10den Augustus* voorloopig vast.

2. Het stelt tegelijkertijd eene in alphabetische-lexicographische volgorde gerangschikte lijst vast van de namen en voornamen van hen, die van de *geldende kiezerslijst* bedoeld in den zin van artikel 27, lid 2, zijn afgevoerd en op de nieuwe voorloopig vastgestelde kiezerslijst zijn gebracht.

3. De voorloopig vastgestelde kiezerslijst en de lijst bedoeld in het tweede lid worden van den *11den Augustus t/m den 30sten Augustus* ten kantore van den gezaghebber, op het eiland Curaçao ter Gouvernements-Secretarie en op de eilanden Saba en Sint Eustatius ten kantore van dengeen, die den gezaghebber vervangt, voor een ieder ter inzage gelegd; tegen betaling van de kosten wordt een afschrift verkrijgbaar gesteld. Omtrent een en ander geschiedt tegelijkertijd in elk district openbare kennisgeving. Een exemplaar van de lijsten bedoeld in het eerste en het tweede lid wordt aan het Centraal Verkiezingsbureau toegezonden, hetwelk de verzamelde lijsten gedurende 7 dagen na ontvangst ter inzage doet leggen ter Gouvernements-Secretarie.

4. De voorzitter van het Verkiezingsbureau op de Bovenwindsche eilanden draagt zorg, dat eventueel door vervroeging van de tijdstippen genoemd in artikel 19, lid 1, en in dit artikel, de voorloopig vastgestelde kiezerslijst *zoo* tijdig op de eilanden Saba en Sint Eustatius bekend worde, dat bezwaren tijdig binnen den voorgeschreven termijn kunnen worden ingediend.

Artikel 22.

1. Gedurende 5 dagen na de voorloopige vaststelling van de kiezerslijst bestaat gelegenheid om gewenschte verbeteringen in

naam, voornamen, datum van geboorte en geboorteplaats bij het bevolkingsbureau ter plaatse waar de kiezerslijst voorlopig is vastgesteld op te geven, welk bureau de opmerkingen doet vergelijken met de bevolkingskaarten en de registers van den burgerlijken stand en na gebleken juistheid de verbeterde opgaven toezendt aan het Verkiezingsbureau, hetwelk de verbeteringen aanbrengt op de kiezerslijst met paarsen inkt, na parafeering door den voorzitter, die nauwlettend toeziet, dat door deze verbeteringen geen verandering wordt gebracht in de identiteit.

2. Een afschrift van de verbeterde voorloopige kiezerslijst wordt doorgezonden aan het Centraal Verkiezingsbureau.

Artikel 23.

1. Tot en met den *20sten Augustus* is ieder Nederlandsch onderdaan, die den leeftijd van 25 jaren heeft bereikt op den *1sten Maart* voorafgaande aan de vaststelling van de kiezerslijst en sedert den *1sten Juni* inwoner is van het betrokken kiesdistrict, bevoegd bij het Verkiezingsbureau wijziging of aanvulling van de vastgestelde kiezerslijst te verzoeken op grond, dat hijzelf of een ander in strijd met het bepaalde in dit Reglement daarop voorkomt, niet voorkomt of niet behoorlijk voorkomt.

2. Op de eilanden Saba en Sint Eustatius wordt het verzoek ingediend bij dengeen, die den gezaghebber vervangt. Deze zorgt voor onmiddellijke doorzending aan den voorzitter van het Verkiezingsbureau met inachtneming der voorschriften welke deze omtrent de doorzending geeft.

3. Indien het verzoek betreft de afvoering van iemand, die op de lijst voorkomt, en dat verzoek uitgaat van iemand anders dan den betrokkene, moet het verzoek mede ondertekend worden door tien personen die als kiezer voorkomen op de in het kiesdistrict geldende kiezerslijst bij artikel 27, lid 2, bedoeld.

4. Indien het verzoek om wijziging van de kiezerslijst een ander dan den verzoeker betreft, doet de voorzitter aan dengeen tegen wien het verzoek is gericht binnen 24 uren of, indien hij woont op een ander eiland van het kiesdistrict dan waar het Verkiezingsbureau is gevestigd, zoo spoedig mogelijk, schriftelijk hiervan mededeeling. Degeen tegen wien het verzoek gericht is kan zoowel in persoon als schriftelijk zich ver-

weren bij den voorzitter van het Verkiezingsbureau of indien hij op een ander eiland van het kiesdistrict woont bij dengeen die den gezaghebber aldaar vervangt. Deze licht zoo spoedig mogelijk den voorzitter in.

Artikel 24

1. Elk verzoek om wijziging of aanvulling van de kiezerslijst mag slechts één persoon betreffen en moet den grond vermelden waarop het verzoek berust; betreft het verzoek den verzoeker zelf, dan moet hij de bewijsstukken bijvoegen.

2. Heeft het verzoek op meer dan een persoon betrekking, dan wordt het beschouwd slechts den eerste, daarin genoemd, te betreffen.

3. Op bewijsstukken, die na de indiening van het verzoek worden overgelegd, wordt geen acht geslagen.

Artikel 25.

1. De verzoeken om wijziging of aanvulling van de kiezerslijst worden met de bijgevoegde bewijsstukken tot en met den 25sten Augustus ten kantore van den voorzitter van het Verkiezingsbureau ter inzage gelegd; een afschrift wordt tegen betaling der kosten verkrijgbaar gesteld.

2. Ieder, die als kiezer voorkomt op de in het kiesdistrict geldende kiezerslijst, bedoeld bij artikel 27, lid 2, is bevoegd tot tegenspraak tegen een verzoek om plaatsing van een niet op de voorloopig vastgestelde kiezerslijst geplaatst persoon, mits deze tegenspraak schriftelijk wordt ingediend vóór den 27sten Augustus bij den voorzitter van het Verkiezingsbureau onder opgave van de gronden waarop de tegenspraak berust, en mits zij voorzien is van de handteekeningen van hem en van tenminste 10 personen, met name in de tegenspraak genoemd en als kiezer voorkomende op de in het kiesdistrict geldende kiezerslijst bij artikel 27, lid 2, bedoeld.

§ 3. Eindvaststelling van de kiezerslijsten.

Artikel 26.

1. Na den 27sten Augustus doch vóór den 15den Septem-

ber beslist het Verkiezingsbureau. De Voorzitter doet naar gelang de beslissingen worden genomen de kiezerslijst met rooden inkt dienovereenkomstig wijzigen en aanvullen met waarmaking van de wijzigingen en aanvullingen door hem en een der leden van het bureau.

2. De beslissing is met redenen omkleed, vermeldt onder meer in hoeverre een verweer als bedoeld in artikel 23, lid 4, of een tegenspraak als bedoeld in artikel 25, lid 2, op de beslissing invloed heeft gehad, en wordt in haar geheel door den voorzitter naar de onderscheidingen genoemd in artikel 21, lid 3, respectievelijk ten kantore van den gezaghebber, ter Gouvernements-Secretarie of ten kantore van dengeen, die den gezaghebber vervangt, voor een ieder ter inzage gelegd; een afschrift wordt tegen betaling van de kosten verkrijgbaar gesteld.

3. De voorzitter doet uiterlijk den derden dag na dien der beslissing hiervan ten spoedigste openbaar kennis geven en deelt tegelijkertijd de beslissing, indien daarbij wijziging of aanvulling van de kiezerslijst wordt beoogd, schriftelijk mede aan hem wien de wijziging betreft. Gelijke mededeeling geschiedt, wanneer het verzoek om wijziging of aanvulling geheel of ten deele niet is toegewezen aan den verzoeker, zoo de gevraagde wijziging van de kiezerslijst hemzelf betrof.

4. De overgelegde bewijsstukken worden na de beslissing aan belanghebbenden teruggegeven.

Artikel 27.

1. Van den 15den September tot den 15den September van het volgend jaar blijft de kiezerslijst welke overeenkomstig artikel 21 voorloopig werd vastgesteld, zooals en voorzoover die door de beslissingen van het Verkiezingsbureau voor het betrokken kiesdistrict is verbeterd, gewijzigd of aangevuld, definitief van kracht, behoudens de wijzigingen of aanvullingen op of na 15 September van het loopend jaar ten gevolge van rechterlijke uitspraken, welke wijziging of aanvulling van de lijst bevelen, aan te brengen en behoudens aantekeningen omtrent uitsluiting, daarin te maken overeenkomstig de bepalingen van dit Reglement.

2. De in het eerste lid bedoelde kiezerslijst wordt, zooals zij telkens, mede door de op of na 15 September van het loopend jaar aangebrachte wijzigingen en aanvullingen, wordt veran-

derd, voor het tijdvak, in het eerste lid bedoeld aangeduid als: *de geldende kiezerslijst*, met aanduiding van het tijdperk waarvoor zij geldt.

3. De geldende kiezerslijst blijft naar de onderscheidingen genoemd in artikel 21, lid 3, voor een ieder in het kiesdistrict ter inzage nedergelegd en is in afschrift of afdruk tegen betaling van de kosten verkrijgbaar.

4. Afschrift van de geldende kiezerslijst wordt terstond na den *15den September* met de beslissingen bedoeld in artikel 26 ingezonden bij het Centraal Verkiezingsbureau, hetwelk de lijsten naar gelang zij uit de verschillende kiesdistricten binnenkomen, ter inzage van een ieder ter Gouvernements-Secretarie nederlegt.

Artikel 28.

1. Gedurende 5 dagen te rekenen van den dag der in artikel 26, lid 3, bedoelde kennisgeving af, kan ieder, die voor het Verkiezingsbureau betrokken is geweest bij de zaak, waarin de beslissing is gevallen en niet in de genomen beslissing berust, in beroep komen bij het Hof van Justitie.

2. Daartoe dient hij

a. op Curaçao ten bureele van het Centraal Verkiezingsbureau,

b. op de andere eilanden ten bureele van den gezaghebber of van dengeen, die hem vervangt,

een door hem onderteekend met redenen omkleed verzoekschrift in, gericht aan het Hof van Justitie en vergezeld van de stukken, welke het Hof in staat moeten stellen te beoordeelen of de in het verzoekschrift betrokken persoon al of niet op andere wijze dan heeft plaats gehad op de kiezerslijst moet worden vermeld, benevens een afschrift van de beslissing van het Verkiezingsbureau.

3. In het verzoek doet hij tevens mededeeling van woonplaats en adres binnen het kiesdistrict waar gedurende het geding processtukken op het geding betrekking hebbende en voor hem bestemd rechtsgeldig kunnen worden bezorgd.

Bij gebreke van die mededeeling zal de bezorging kunnen geschieden ten bureele van het Centraal Verkiezingsbureau of van den gezaghebber of zijn vervanger, volgens de onderscheidingen genoemd onder a en b van het tweede lid van dit artikel.

4. Ten bewijze van de indiening van het verzoekschrift wordt een bewijs van ontvangst afgegeven, ingericht overeenkomstig een door het Centraal Verkiezingsbureau vastgesteld model.

5. Indien het verzoekschrift is ingediend ten bureele van den gezaghebber, zendt deze het met bijbehorende bescheiden onmiddellijk door aan het Centraal Verkiezingsbureau na daarvan afschriften te hebben doen nemen.

6. Het Centraal Verkiezingsbureau doet aanteekening houden van de ingekomen bezwaarschriften en zendt deze met de bijlagen naar gelang zij zijn ingediend naar de Griffie van het Hof.

7. Indien dengeen, die beroep op het Hof instelt, op een ander eiland dan Curaçao woont, stelt hij in het verzoekschrift een vertegenwoordiger binnen het stadsdistrict van Curaçao aan, met aanduiding van diens domicilie aldaar.

Bescheiden betreffende het geding, welke ter kennis van dezen vertegenwoordiger gebracht zijn, zullen geacht worden aan den verzoeker te zijn gericht.

Artikel 29.

1. Indien blijkens de bestreden beslissing van het Verkiezingsbureau een ander dan de verzoeker bij het geding betrokken is, die ten aanzien van het verzoek om wijziging van de kiezerslijst een tegengesteld belang heeft getoond, dan wordt het ingesteld beroep bij aangeteekenden dienstbrief te zijner kennis gebracht vanwege het college of de autoriteit bij wie het beroep op het Hof van Justitie overeenkomstig het bepaalde in artikel 28, lid 2, is ingediend.

Woont de wederpartij op Curaçao of op een ander eiland waarop het Verkiezingsbureau tegen welks beslissing geappelleerd wordt is gevestigd, dan wordt volstaan met in den dienstbrief te vermelden, dat, zoomede waar, het verzoekschrift en de bewijsstukken ter inzage van belanghebbenden liggen; woont de wederpartij op een ander eiland — mits niet Curaçao — dan wordt hem afschrift van het verzoekschrift met den dienstbrief toegezonden.

2. De wederpartij zal *binnen vijf dagen* nadat hij met den inhoud van het verzoekschrift op een der wijzen in het eerste lid bedoeld in kennis is gesteld, schriftelijk van antwoord

kunnen dienen. Hij doet dit door inzending van een memorie van antwoord waarin zijn verweer is omschreven onder overlegging van de bewijsstukken:

- a. op Curaçao rechtstreeks aan den griffier van het Hof;
- b. op de andere eilanden ten bureele van den gezaghebber of van hem, die dezen vervangt. Dezen zenden de memories en bijbehorende bescheiden rechtstreeks aan den griffier van het Hof na daarop aanteekening te hebben doen stellen van den datum van ontvangst.

De griffier geeft den verzoeker of zijn vertegenwoordiger, bedoeld in artikel 28, lid 7, aan het gekozen domicilie kennis dat de memorie van antwoord ter inzage ligt aan zijne Griffie.

Artikel 30.

1. Het Hof is bevoegd partijen te hooren of indien zij niet op Curaçao wonen te doen hooren door den gezaghebber of zijn vervanger van het eiland waar zij wonen en aan elk van haar bewijsvoering door getuigen of een eed op te leggen of te doen opleggen.

2. Uiterlijk 15 October doet het Hof zijn met redenen omkleede einduitspraak of geeft het eene beschikking als bedoeld bij het eerste lid van dit artikel.

3. In het laatste geval kan het bij zijne beschikking tevens bij provisie wijziging of aanvulling van de kiezerslijst bevelen. De provisioneele uitspraak wordt zoo spoedig mogelijk gevolgd door de einduitspraak.

Artikel 31.

1. Van de rechterlijke uitspraak, welke wijziging of aanvulling van de kiezerslijst beveelt, wordt *uiterlijk den volgenden dag* door den griffier kennisgegeven aan het Centraal Verkiezingsbureau, hetwelk onverwijld zorgt voor doorzending van de kennisgeving aan het Verkiezingsbureau, waarop de uitspraak betrekking heeft.

2. Overeenkomstig deze rechterlijke uitspraak wordt telkens onverwijld door den voorzitter van het Verkiezingsbureau de voorloopige kiezerslijst of de geldende kiezerslijst gewijzigd met rooden inkt, met aanteekening van den datum der rechterlijke beslissing waarvan de wijziging een gevolg is en

met waarmerking door den voorzitter en een der leden van het betrokken bureau.

3. De Gouverneur is bevoegd den gezaghebber van de Bovenwindsche eilanden te machtigen den termijn waarbinnen bepaalde handelingen om geldig te zijn moeten worden ver richt te verlengen, mits geen verandering wordt gebracht in de data binnen welke de vastgestelde kiezerslijst als geldige kiezerslijst van kracht zal zijn.

Artikel 32.

Al de in de vorige artikelen bedoelde stukken, volmachten daaronder begrepen, zijn vrij van zegel en van de formaliteit van registratie. De procedure is kosteloos.

Zijn er kosten gemaakt, dan komen deze, wanneer het verzoek wordt toegestaan en indien er geen wederpartij is, ten laste van den Lande.

DERDE AFDEELING.

DE VERKIEZING VAN DE STATENLEDEN.

§ 1. *Verkiesbaarheid.*

Artikel 33.

Verkiesbaarheid tot lid der Staten zijn mannen en vrouwen, Nederlandsche onderdanen, die voldoen aan de vereischten genoemd in artikel 69 van de Curaçaosche Staatsregeling, zooals die vereischten in dit Reglement nader zijn vastgesteld en die niet van de verkiesbaarheid zijn uitgesloten ingevolge artikel 72 van die Staatsregeling.

§ 2. *De samenstelling van de Staten.*

Artikel 34.

1. In een jaar, waarin eene periodieke verkiezing van de leden der Staten moet plaats hebben, stelt de Gouverneur *in de tweede helft van October* het aantal plaatsen vast, dat voor elk der kiesdistricten Curaçao en Aruba door verkiezing moet worden vervuld.

2. Deze vaststelling geschiedt aan de hand van de voor de in het eerste lid bedoelde verkiezing geldende kiezerslijsten, op de volgende wijze.

3. Het totaal aantal kiezers voorkomende op de geldende kiezerslijsten van Curaçao en Aruba, in den zin bedoeld in het tweede lid van artikel 27, wordt door acht gedeeld.

4. Het quotient, verkregen door de deeling in het vorig lid bedoeld, wordt, naar boven tot een geheel afgerond, gedeeld op de aantallen der kiezers voorkomende op elk der geldende kiezerslijsten van de kiesdistricten.

5. De geheele quotienten der deelingen, in het vierde lid bedoeld, geven de aantallen aan van de plaatsen, welke in elk van beide kiesdistricten door gekozen Statenleden moeten worden vervuld.

6. Mochten van de acht plaatsen, welke in de Staten bestemd zijn om door gekozenen der kiesdistricten Curaçao en Aruba te worden vervuld, na de in de drie vorige leden van dit artikel gedane rekenkundige bewerkingen nog een plaats over zijn, welke niet aan een dier kiesdistricten is toebedeeld, dan wordt die plaats toegewezen aan het kiesdistrict, ten opzichte waarvan de in het vierde lid bedoelde deeling de grootste rest heeft opgeleverd.

7. Voor elk der kiesdistricten Bonaire en Bovenwindsche eilanden wordt één plaats door verkiezing vervuld.

Een besluit als bedoeld in lid 1 van het vorig artikel blijft van kracht gedurende de geheele periode waarvoor de periodieke verkiezing plaats heeft.

§ 3. *De leden der Staten.*

I. *Algemeene bepalingen.*

Artikel 36.

De candidaatstelling voor de verkiezing van de leden der Staten, die tegen den eersten Dinsdag van April van het eerstvolgend jaar zitting zullen nemen, is in de *derde week van November*, op een nader door den Gouverneur vast te stellen datum.

Artikel 37.

De verkiezing ter vervulling van plaatsen, die door ontslag, overlijden of om een andere reden dan periodieke aftreding

openvallen, geschiedt binnen zes weken na het ontstaan der vacature. De Gouverneur bepaalt den dag der verkiezing.

Artikel 38.

Een verkiezing heeft niet plaats wanneer eene tusschentijdsche vacature openvalt na 1 October van het jaar voorafgaande aan de periodieke aftreding van de leden der Staten.

In de vervulling van dergelijke vacatures wordt voorzien door degenen, die voor de eerstvolgende periodieke bezetting der Statenzetels gekozen zijn in het kiesdistrict, waarin de vacature is opengevallen, casu quo in volgorde van het op ieder hunner uitgebracht aantal stemmen.

Artikel 39.

1. De Gouverneur bepaalt voor elke verkiezing de dagen, waarop zoo noodig de stemming zal geschieden.

2. Bij de periodieke verkiezingen wordt de dag der stemming niet vroeger bepaald dan op den *20sten December*.

3. Bij de periodieke verkiezingen wordt bij voorkeur in alle kiesdistricten op dezelfde dagen gestemd.

4. De stemming geschiedt in alle stemdistricten in hetzelfde kiesdistrict op denzelfden dag.

II. *De verkiezingen.*

a. De candidatenlijsten.

Artikel 40.

1. Op den dag der candidaatstelling kunnen in elk kiesdistrict ten kantore alwaar het Verkiezingsbureau gevestigd is, van des voormiddags 9 uur tot des namiddags 3 uur opgaven van candidaten worden ingeleverd; dit wordt ten minste drie dagen vóór den dag der verkiezing in elk kiesdistrict bij openbare kennisgeving bekend gemaakt.

2. De opgaven, in het eerste lid vermeld, moeten inhouden den naam, de voorletters, dan wel andere voor de persoonsaanduiding noodzakelijke toevoegingen den candidaat betreffende; de woonplaats en, indien de candidaat een mannelijk persoon is,

het nummer waaronder hij op een der kiezerslijsten voorkomt, met aanduiding van het kiesdistrict waarop de lijst betrekking heeft.

3. De opgaven moeten onderteeekend zijn, wanneer het aantal der op de geldende kiezerslijst voorkomende kiezers bedraagt:

a. minder dan 150, door ten minste 10 kiezers in het kiesdistrict wonende;

b. van 150 — 500, door ten minste 15 kiezers in het kiesdistrict wonende;

c. van 500 — 1000, door ten minste 20 kiezers in het kiesdistrict wonende;

d. van 1000 en daarboven, door ten minste 30 kiezers in het kiesdistrict wonende.

4. Naast de onderteekeningen moeten worden vermeld de namen van de onderteekenaars, hun voorletters of andere voorpersoonsaanduidingen noodzakelijke toevoegsels in duidelijk leesbaar schrift en het volgnummer waaronder deze namen op de geldende kiezerslijst van het kiesdistrict voorkomen.

5. De opgave moet vergezeld gaan van een schriftelijke mededeeling van elken candidaat op de opgave voorkomende, dat hij bereid is een candidatuur te aanvaarden.

6. De vorm en de inrichting van de opgaven worden vastgesteld bij besluit van den Gouverneur.

7. De formulieren voor de opgaven der candidaten zijn gedurende veertien dagen voor en op den dag der candidaatstelling kosteloos verkrijgbaar ten kantore waar het Verkiezingsbureau gevestigd is.

8. Van de verkrijgbaarstelling doet de voorzitter openbare kennisgeving.

Artikel 41.

De inlevering van de opgaven geschiedt persoonlijk door een of meer der personen, die haar hebben onderteeekend bij den voorzitter van het Verkiezingsbureau te zijnen kantore of bij diens ontstentenis bij zijn plaatsvervanger. De candidaten kunnen daarbij tegenwoordig zijn.

Een bewijs van ontvangst wordt aan dengeen, die de opgave inlevert ter hand gesteld. Een duplicaat van het ontvangstbewijs wordt op het Verkiezingsbureau bewaard. Zij die de in-

levering van de opgave doen, zijn verplicht op straffe van ongeldigheid der opgave domicilie te kiezen in de plaats, waar het Verkiezingsbureau is gevestigd.

Artikel 42.

1. Iedere opgave mag de namen bevatten van meer dan één candidaat mits niet meer dan noodig is ter bezetting van het aantal Statenzetels voor het betrokken kiesdistrict beschikbaar.

2. Een kiezer mag niet meer dan één opgave voor candidaten teekenen.

Artikel 43.

1. Het Verkiezingsbureau onderzoekt zoo mogelijk denzelfden dag de opgaven aan de hand van de kiezerslijsten.

2. Indien op de opgaven iemand als candidaat staat vermeld, die de vereischen om te worden gekozen niet bezit, zal het Verkiezingsbureau de candidaatstelling van dien persoon ongeldig verklaren.

3. Ten aanzien van vrouwelijke candidaten worden geacht te voldoen aan het bepaalde in artikel 71, jto. 69, 40. a en b, van de Curaçaosche Staatsregeling zij, die voldoen aan de voorwaarden in artikel 10 van dit Reglement omschreven onder 1o., 2o. en 3o., met dien verstande, dat:

a. de vrouw, die in gemeenschap van goederen is gehuwd, geacht wordt te voldoen aan de voorwaarden bedoeld onder 1o. van artikel 10, wanneer haar echtgenoot aan die voorwaarden voldoet;

b. voorzoover betreft een vrouw, die gevestigd is binnen het kiesdistrict der Bovenwindsche eilanden en die niet voldoet aan de onder 1o. van artikel 10 genoemde voorwaarden, zij geacht wordt aan de voorwaarden bedoeld onder 2o. van dat artikel te voldoen, wanneer zij in gemeenschap van goederen is gehuwd met een man, die zoodanigen eigendom bezit, waardoor hij voldoet aan de voorwaarden voor kiesbevoegdheid in laatstgenoemde bepaling gesteld.

4. Indien een opgave niet ondertekend is door het aantal kiezers volgens het derde lid van artikel 40 voor de indiening van de opgave in het kiesdistrict vereischt, doch ten minste $\frac{4}{5}$ van het aantal vereischte handteekeningen draagt, of wan-

neer op een opgave onder het aantal vereischte onderteekeningen een onderteekening voorkomt van een kiezer, die ook een andere opgave voor een kandidatenlijst heeft onderteekend, dan wel nagelaten is gevolg te geven aan het bepaalde bij het vijfde lid van artikel 40, zal het Verkiezingsbureau daarvan mededeeling doen aan hem, die de opgave indiende, hetzij aan hem in persoon, hetzij bij aangeteekenden brief aan het gekozen domicilie. Hij kan *binnen twee dagen* na den dag waarop de mededeeling hem is geschied of *binnen drie dagen* na dagteekening van de hem gezonden kennisgeving, het verzuim herstellen door het doen aanvullen van de onderteekeningen.

5. Indien de opgave bij indiening niet ten minste $\frac{4}{5}$ van het vereischte aantal onderteekeningen draagt, of indien de verzuimen in het vorig lid omschreven binnen de daarbij bedoelde termijnen niet hersteld zijn, zal het Verkiezingsbureau de opgave ongeldig verklaren.

6. Van de ongeldigverklaring van een opgave of van een candidaatstelling geeft het Verkiezingsbureau bij aangeteekenden brief kennis aan hem, die de opgave indiende, alsmede aan den betrokken candidaat. De eerste kan *binnen drie dagen* na dagteekening in beroep komen bij het Hof van Justitie, door indiening van een met redenen omkleed verzoekschrift. Het verzoekschrift moet in drievoud worden ingediend op Aruba, Bonaire en op de Bovenwindsche eilanden bij den gezaghebber, onderscheidenlijk plaatsvervangenden gezaghebber, tegen afgifte van een ontvangstbewijs. Deze stellen het betrokken Verkiezingsbureau met het verzoekschrift in kennis en zenden dit met de opmerkingen van dat bureau naar het Centraal Verkiezingsbureau per eerste postgelegenheid, waarna dit een en ander na gehouden aantekening ten spoedigste aan het Hof doorzendt.

7. Het beroep tegen een ongeldigverklaring van een opgave of van een candidaatstelling door het Verkiezingsbureau op Curaçao uitgesproken, wordt ingesteld door het verzoekschrift aan de Griffie van het Hof in te dienen bij het Centraal Verkiezingsbureau tegen afgifte van een ontvangstbewijs. Het Centraal Verkiezingsbureau zendt het verzoekschrift met de opmerkingen van het Verkiezingsbureau na gehouden aantekening onmiddellijk aan de Griffie door.

Artikel 44.

1. Nadat *drie dagen* zijn verlopen na den dag voor de indiening van de candidatenopgaven bepaald, plaatst het Verkiezingsbureau de namen der candidaten met hunne voorletters, woonplaatsen en de nummers, waaronder zij op een of meer opgaven voor de candidatenlijst in een kiesdistrict voorkomen, in alphabetisch-lexicographische volgorde gerangschikt op een *voorloopige candidatenlijst*.

2. Op deze lijst wordt afzonderlijk aantekening gehouden van de namen der candidaten voorkomende op de opgaven, die door het Verkiezingsbureau ongeldig zijn verklaard.

3. De vorm en de inrichting van de voorloopige candidatenlijst worden vastgesteld door den Gouverneur.

4. De voorzitter van het Verkiezingsbureau zendt afschrift van deze lijst met de ingediende opgaven voor de candidatenlijst onverwijld aan het Centraal Verkiezingsbureau.

5. Het Centraal Verkiezingsbureau vergelijkt de candidatenlijsten met de opgaven, met de kiezerslijsten en met de opgaven van uitgesloten en is bevoegd ambtshalve doch binnen twee dagen na ontvangst van de laatstingekomen voorloopige candidatenlijst verbetering, wijziging of ongeldigverklaring van een voorloopig vastgestelde candidatenlijst te vragen aan het Hof, indien de candidaatstelling berust op opgaven, die ongeldig verklaard behoorden te zijn door het Verkiezingsbureau, of wanneer een candidaat door oorzaken na de vaststelling van de geldige kiezerslijst opgekomen, van de verkiesbaarheid is uitgesloten.

6. Het Centraal Verkiezingsbureau stelt onmiddellijk het betrokken Verkiezingsbureau in kennis — eventueel telegrafisch — met de bezwaren tegen de bestreden candidatuur, teneinde dengeen, die de candidatuur heeft gesteld gelegenheid te geven van de bezwaren kennis te nemen en bij de Griffie van het Hof een contramemoriedien te dienen, uiterlijk *binnen tien dagen*, voor zoover het betreft de kiesdistricten Curaçao, Aruba en Bonaire en uiterlijk *binnen drie weken* indien het betreft het kiesdistrict der Bovenwindsche eilanden.

Artikel 45.

1. Het Hof behandelt een beroep bedoeld in artikel 43, zoo-

mede een bezwaarschrift ingediend door het Centraal Verkiezingsbureau zoo spoedig mogelijk en *uiterlijk drie dagen* nadat de termijnen genoemd in artikel 44, lid 6, zijn verstreken, in een openbare zitting.

2. Bij de behandeling kan hij, die het beroep heeft ingesteld zijn bezwaren tegen de beslissing van het Verkiezingsbureau — en iemand vanwege het Centraal Verkiezingsbureau aangewezen, het bezwaarschrift van het Centraal Verkiezingsbureau toelichten; in het laatste geval wordt degeen, wiens candidatenopgaaf wordt bestreden, of, indien hij niet tegenwoordig is, zijn gemachtigde in de gelegenheid gesteld de candidaatstelling te verdedigen.

Artikel 46.

Het Hof beslist onmiddellijk op het ingesteld beroep, als ook op het bezwaarschrift van het Centraal Verkiezingsbureau bij een met redenen omkleede uitspraak, *uiterlijk op den dag na de behandeling*. Het deelt zijn uitspraak onverwijld mede aan het Centraal Verkiezingsbureau en aan het Verkiezingsbureau ter mededeeling aan betrokkenen.

Artikel 47.

1. Nadat de termijn van beroep op het Hof is verstreken of nadat, in geval van beroep of van een door het Centraal Verkiezingsbureau ingediend bezwaar, de uitspraak van het Hof ter kennis van het Centraal Verkiezingsbureau is gebracht, worden onverwijld door het Centraal Verkiezingsbureau de voorloopige candidatenlijsten achtereenvolgens definitief vastgesteld, met inachtneming van de te dien aanzien genomen uitspraak en aan het Verkiezingsbureau van het betrokken kiesdistrict toegezonden.

2. De candidatenlijsten worden elk voor wat het betrokken kiesdistrict betreft aldaar door de zorg van den voorzitter van het Verkiezingsbureau openbaar gemaakt op de wijze door den Gouverneur bij besluit te bepalen.

b. *De verkiezing bij candidaatstelling.*

Artikel 48.

1. Nadat de definitieve vaststelling van de candidatenlijst

van het kiesdistrict heeft plaats gehad, neemt het Centraal Verkiezingsbureau aan de hand van het onderstaande een der volgende beslissingen, te vermelden in het proces-verbaal der verkiezing volgens bij besluit van den Gouverneur vast te stellen model.

2. Indien het aantal der op de in het eerste lid bedoelde kandidatenlijst voorkomende kandidaten voor een kiesdistrict *gelijk* is aan het aantal voor het kiesdistrict te vervullen plaatsen, verklaart het Centraal Verkiezingsbureau alle in het betrokken kiesdistrict op de kandidatenlijsten geplaatste kandidaten verkozen.

3. Indien het aantal *geringer* is dan het aantal voor het kiesdistrict te vervullen plaatsen, verklaart het Centraal Verkiezingsbureau alle kandidaten op de kandidatenlijst van het betrokken kiesdistrict voorkomend verkozen en bepaalt tevens dat binnen veertien dagen na de definitieve vaststelling van de kandidatenlijst in het kiesdistrict een tweede verkiezing wordt gehouden, waarbij van toepassing zijn de bepalingen op de eerste candidaatstelling betrekking hebbende, met dien verstande dat zooveel minder kandidaten op een opgave mogen worden gesteld, als bij de eerste candidaatstelling kandidaten verkozen zijn.

4. Indien alsdan het aantal gestelde kandidaten minder bedraagt dan het aantal voor het kiesdistrict nog te vervullen plaatsen, bepaalt het Centraal Verkiezingsbureau, dat een derde verkiezing zal plaats hebben; deze zal eerst geschieden na verloop van twee maanden na den dag voor de laatst vastgestelde verkiezing bepaald.

5. Het Centraal Verkiezingsbureau stelt het betrokken Verkiezingsbureau ten spoedigste met zijn beslissing in kennis en handelt verder *voor zoover mogelijk* in overeenstemming met het bepaalde in artikel 93.

6. De voorzitter van het Verkiezingsbureau zorgt voor de bekendmaking van die beslissing in zijn kiesdistrict.

c. *Verkiezing bij stemming.*

Artikel 49.

1. Indien het aantal der kandidaten op de kandidatenlijst voorkomende het aantal voor het kiesdistrict te vervullen

plaatsen overtreft, doet het Centraal Verkiezingsbureau aan den Gouverneur het voorstel den datum voor de stemming vast te stellen.

2. De Gouverneur stelt dezen datum vast met inachtneming van het bepaalde in artikel 39.

3. De stemming geschiedt uitsluitend over kandidaten, die voorkomen op de definitieve kandidatenlijst voor het betrokken kiesdistrict vastgesteld.

Artikel 50.

Het Centraal Verkiezingsbureau deelt aan elk Verkiezingsbureau hetwelk de verkiezing aangaat, den uitslag mede.

De Voorzitter van het Verkiezingsbureau zorgt voor de bekendmaking van den uitslag der verkiezing in zijn kiesdistrict.

Artikel 51.

De kandidaten worden in een kiesdistrict *waarin meer dan één plaats* bij de stemming te vervullen is, gekozen met inachtneming van het bepaalde in artikel 89.

Artikel 52.

1. Wanneer in een kiesdistrict waarin *niet meer dan één plaats* bij eene stemming te vervullen is, bij een eerste stemming geen volstreckte meerderheid is verkregen, heeft een herstemming plaats uiterlijk *binnen drie weken* na de eerste stemming. De Gouverneur stelt den datum der herstemming vast.

2. Daartoe wordt onmiddellijk door den voorzitter van het Verkiezingsbureau van het kiesdistrict een lijst opgemaakt, bevattende de namen der kandidaten, die bij de eerste stemming de meeste stemmen en het daaropvolgend aantal stemmen hebben gekregen.

3. Komen ten gevolge van een gelijk aantal stemmen meer dan twee kandidaten op de lijst in aanmerking, dan worden deze allen daarop geplaatst.

4. Indien bij eerste stemming of bij herstemming geen stemmen zijn uitgebracht of alle stembiljetten van onwaarde zijn verklaard, geschiedt binnen veertien dagen een nieuwe stemming of herstemming.

5. Bij herstemming, noodzakelijk wanneer de volstrekte meerderheid bij de eerste stemming niet is verkregen, wordt geacht gekozen te zijn hij, die de meeste stemmen op zich vereenigt. Indien de stemmen staken beslist tusschen hen het lot, door den voorzitter te trekken.

6. De volstrekte en de betrekkelijke meerderheid worden vastgesteld naar het aantal geldige stembiljetten.

Artikel 53.

In elk stemdistrict wordt voor den duur eener verkiezing een stembureau ingericht ten overstaan waarvan de stemmingen geschieden. Het stembureau bestaat uit:

een voorzitter, door den Gouverneur benoemd voor vier jaren, twee stemopnemers en drie plaatsvervangende leden door den voorzitter van het Verkiezingsbureau aangewezen uit de kiezers, in het kiesdistrict wonende, voor den duur van de verkiezing. Indien de stemming strekt tot verkiezing van meer dan één lid, kan aan het stembureau, uitsluitend voor de werkzaamheden, welke met de opening der stembus (stembussen) na de stemming aanvangen, een vierde lid worden aangewezen en kan het verplichte aantal plaatsvervangende leden met één worden vermeerderd.

2. De Gouverneur bepaalt telkens de plaats waar de stembureaux zijn gevestigd en doet daarvan in de betrokken kiesdistricten openbare mededeeling geschieden ter plaatse waar officieele mededeelingen plegen te worden aangeslagen.

3. Aan de leden van het stembureau mag een presentiegeld worden toegekend waarvan de Gouverneur het bedrag bepaalt.

4. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid van dit artikel bestaat het stembureau in de stemdistricten waarin het Verkiezingsbureau is gevestigd uit dit bureau, samengesteld op de wijze bedoeld in het vijfde lid van artikel 9.

III. *De stemmingen.*

a. *De voorbereiding.*

Artikel 54.

1. Ten minste *drie dagen* vóór den tot stemming (of her-

stemming) bepaalden dag, ontvangt elke kiezer, behoorende tot het kiesdistrict waarin gekozen wordt, aan het adres, voorkomende op de geldende kiezerslijst, of aan het verbeterd adres, indien dit op de kiezerslijst is aangeteekend, van den voorzitter van het Verkiezingsbureau een kaart, bevattende een oproeping voor de stemming, hierna te noemen oproepingskaart.

2. De vorm en de inrichting van de oproepingskaart worden vastgesteld door den Gouverneur.

3. Aan den kiezer, die zijn oproepingskaart heeft verloren of niet heeft ontvangen, wordt op zijn aanvraag door of vanwege den voorzitter van het Verkiezingsbureau, mits hij voldoende van zijne identiteit doet blijken, een kaart uitgereikt, voorzien van het woord „duplicaat” in rooden inkt. Tot de uitreiking, hier omschreven, is ook het stembureau bevoegd.

4. Ten minste *drie dagen* vóór den tot stemming (of herstemming) bepaalden dag geschiedt tevens openbare kennisgeving van het aantal te vervullen plaatsen in het kiesdistrict, van het openings- en sluitingsuur der stemming en van de namen der kandidaten zooals zij op de kandidatenlijst voorkomen.

Artikel 55.

1. De kiezer, wiens beroep medebrengt, dat hij geregeld doch met geen grooter tusschenruimte dan zes dagen buiten het kiesdistrict moet verblijven, zal, indien hij aannemelijk maakt, dat hij dientengevolge naar groote waarschijnlijkheid op den dag van de stemming buiten het kiesdistrict zal verblijven, op zijn schriftelijk verzoek in de gelegenheid worden gesteld zijn stem uit te brengen vóór den stemdag.

2. Hij zal daartoe persoonlijk, na zich tot genoegen van den voorzitter van het Verkiezingsbureau van zijn kiesdistrict als kiezer te hebben gelegitimeerd, niet eerder dan *tien dagen* vóór den stemdag van dien voorzitter te diens bureele een briefomslag en een stembiljet ontvangen.

3. Nadat de kiezer zijn stem op het stembiljet zal hebben uitgebracht zal hij dit toegevouwen in den briefomslag steken en dezen dicht sluiten.

4. Hierop vult de voorzitter van het Verkiezingsbureau een begeleidingsbrief in met den naam, het beroep, de woonplaats des kiezers en het met het volgnummer waaronder deze op de kiezerslijst voorkomt; vervolgens wordt de begeleidingsbrief

door den kiezer en den voorzitter onderteevend, door den kiezer in een tweeden briefomslag gesloten, waarop eveneens zijn naam, woonplaats, beroep en volgnummer geschreven worden.

5. Een en ander, stembrief geheeten, wordt in een daartoe bestemde bus gestoken, waarvan de voorzitter de sleutel in een verzegelde enveloppe van zijn waarmerk voorzien, bewaart tot de opening op den stemdag.

6. Van de vooraf gehouden stemmingen wordt aantekening gehouden op eene afzonderlijke lijst, ingericht naar een door den Gouverneur vastgesteld model.

Artikel 56.

De stemming vangt aan des voormiddags 9 uur en duurt tot des namiddags 4 uur; het sluitingsuur kan bij besluit van den Gouverneur voor elk kiesdistrict afzonderlijk of voor een of meerdere tezamen worden vervroegd.

Artikel 57.

1. De gezaghebber en op Curaçao de gouvernements-secretaris wijzen voor elk stembureau een geschikt stemlokaal aan.

2. De voorzitter van het Verkiezingsbureau zorgt voor de inrichting van het lokaal, voor de aanwezigheid daarin van een tafel, een of meer geheel van elkander afgescheiden lessenaars, zoomede van een of meer stembussen, elk gesloten met twee verschillende sleutels.

3. De verdere inrichting van het stemlokaal en de plaatsing van de lessenaars worden bij besluit van den Gouverneur geregeld.

Artikel 58.

1. De voorzitter van het Verkiezingsbureau draagt zorg dat, uiterlijk een uur vóór het tijdstip van aanvang der stemming bij elk stembureau aanwezig zijn stembiljetten tot een aantal bedragende tien ten honderd meer dan het getal der kiesbevoegden in het stemdistrict, benevens een voldoende aantal duplicaat-oproepingskaarten.

Deze biljetten worden aan het bureau toegezonden in een verzegeld pakket, waarop het aantal der zich daarin bevinden-

de biljetten is vermeld. Andere stembiljetten mogen bij de stemming niet worden gebruikt.

3. Voorts draagt de voorzitter zorg, dat op het tijdstip in het eerste lid bedoeld drie gewaarmerkte afschriften in elk stemlokaal aanwezig zijn van het voor het betrokken stembureau afgegeven *uittreksel* uit de geldende kiezerslijst, vermeldende die kiezers, die in het stemdistrict bevoegd zijn tot de keuze mede te werken.

4. Een dier afschriften wordt in het lokaal op een daartoe bij besluit aangewezen plaats bevestigd, een tweede is ter beschikking van den voorzitter van het stembureau, het derde wordt gebruikt voor aantekening van de personen, die aan de stemming deelnemen.

5. Het uittreksel waarop de kiezers, bij het stembureau ingedeeld, voorkomen onder het nummer waaronder zij op de geldende kiezerslijst van het kiesdistrict vermeld zijn en onder een afzonderlijk nummer, waaronder zij met inachtneming eener alphabetisch-lexicographische volgorde op het uittreksel worden vermeld, is ingericht overeenkomstig een door den Gouverneur bij besluit vast te stellen model.

Artikel 59.

1. Een uur vóór den aanvang van de stemming moeten de voorzitter van het stembureau, de stemopnemers, met inbegrip van de toegevoegde en plaatsvervangende leden, in het stemlokaal aanwezig zijn. Indien de leden niet aanwezig zijn, doet de voorzitter beroep op de plaatsvervangende leden. Uit de plaatsvervangende leden wordt door den voorzitter van het stembureau één aangewezen ter vervanging van een der leden ingeval deze tijdelijk afwezig mocht zijn.

2. Indien de voorzitter van het stembureau niet aanwezig mocht zijn, worden zijn functies waargenomen door een der stemopnemers in volgorde van hun benoeming.

3. Voor het geval het stembureau onvolledig mocht zijn, kan de voorzitter of zijn vervanger een of meer der aanwezige kiezers opdragen de ontbrekende leden te vervangen.

Ten spoedigste wordt de voorzitter van het Verkiezingsbureau of zijn vervanger van dezen toestand op de hoogte gesteld. Deze treft de noodige voorzieningen.

Artikel 60.

1. Zoodra het stembureau bijeen is neemt, alvorens iemand tot het stemlokaal wordt toegelaten, de voorzitter of hij die hem overeenkomstig het bepaalde in het vorig artikel vervangt, den stemopnemers, zoomede den toegevoegden en plaatvervangenden leden den eed of de belofte af, welke als volgt luidt:

„Ik zweer (beloof), dat ik de wettelijke bepalingen en voorschriften, welke op deze stemming betrekking hebben getrouw en nauwgezet zal volgen en naar eer en geweten de functies zal uitoefenen, die mij zijn toevertrouwd.

Zoo waarlijk helpe mij God almachtig. (Dit belooft ik).”

2. De voorzitter opent het pakket met stembiljetten, telt de biljetten en legt ze naast zich; na zich overtuigd te hebben, dat de bus of bussen volkomen ledig is of zijn, sluit zij deze met de sleutels, waarvan hij per bus er een bij zich steekt en de andere ter bewaring geeft aan het oudste lid.

3. Hij stelt een van de uittreksels der kiezerslijst aan den stemopnemer, die zich met de identificatie van de kiezers zal bezig houden, ter hand en houdt het andere exemplaar voor zich.

Artikel 61.

Het stembureau — de plaatsvervangende leden voor zoover niet in functie niet medegerekend — besluit bij meerderheid van stemmen over alle voorvallen en moeilijkheden, welke zich met betrekking tot de verkiezingen mochten voordoen; indien de stemmen staken beslist de stem van den voorzitter.

Artikel 62.

1. Gedurende de zitting zijn steeds de voorzitter en twee leden in het stembureau aanwezig.

2. Bij ziekte of noodzakelijke verhindering van den voorzitter treden die leden, naar volgorde van benoeming als zoodanig op.

3. De tijdelijke vervanging van de leden wordt, zoo daaraan behoefte bestaat, door den voorzitter van het stembureau geregeld.

4. Van alle verwisselingen in de samenstelling van het stem-

bureau wordt op het proces-verbaal aantekening gehouden met opgave van de reden daarvoor en van den tijd der vervanging.

Artikel 63.

1. Het Verkiezingsbureau heeft het recht toezicht te houden over de stemmingen in de andere stembureaux in het kies-district en kan, zoo noodig, alle oirbare maatregelen treffen om een regelmatig verloop van zaken op de stembureaux te verzekeren en te bevorderen.

2. Wanneer er zich onvoorziene omstandigheden voordoen, die den geregelden gang van zaken dreigen te hinderen deelt het stembureau dit onmiddellijk aan het Verkiezingsbureau mede, hetwelk de noodige maatregelen aan de hand doet.

3. Voorzoover het Verkiezingsbureau, samengesteld op de wijze als bedoeld in het vijfde lid van artikel 9 de functie van stembureau uitoefent vinden de bepalingen omtrent het toezicht van het Verkiezingsbureau op de stembureaux daarbij geen toepassing.

b. Het stemmen.

Artikel 64.

1. Om negen uur verklaart de voorzitter de zitting van het stembureau geopend.

2. Het proces-verbaal van het verloop der stemming, waarvan het model wordt vastgesteld bij besluit van den Gouverneur, wordt gehouden door een ambtenaar daartoe door den gezaghebber, op Curaçao door den gouvernements-secretaris, aangewezen.

Artikel 65.

Personen bij wie en bestuurders van bijzondere ondernemingen en instellingen, waarbij kiesgerechtigde personen in dienstbetrekking zijn, moeten zorgen dat ieder van dezen, gedurende ten minste twee achtereenvolgende uren tijdens den voor de stemming bepaalden tijd, daartoe gelegenheid vinde.

Artikel 66.

1. Gedurende den tijd dat het stembureau zitting houdt, zijn de kiezers bevoegd in het stemlokaal te vertoeven, voor zoo-

ver de orde daardoor niet wordt verstoord en de voortgang van de stemming niet wordt belemmerd.

2. De in het stemlokaal aanwezige kiezers kunnen, zoo zij van meening zijn dat de stemming niet overeenkomstig de bij of krachtens dit Reglement gegeven voorschriften geschiedt, bezwaren inbrengen. Hiervan maakt het stembureau in het proces-verbaal der stemming melding.

3. Ieder ander, die zich niet als kiezer kan legitimeeren of niet om redenen van dienst aanwezig moet zijn, is de toegang tot het stemlokaal verboden.

Artikel 67.

1. De voorzitter van het stembureau is belast met de handhaving van de orde in het stemlokaal en zal in het bijzonder moeten toezien, dat de regelen omtrent het geheim der stemming worden nagevolgd. Hij kan zoo noodig voor de handhaving van de orde de hulp van den sterken arm inroepen.

2. De voorzitter moet erop toezien, dat in het stemlokaal en in het bijzonder op of aan of in de nabijheid der lessenaars geen affiches, emblemen of opschriften voorkomen waardoor naar zijn oordeel de stemming beïnvloed zou kunnen worden.

3. Het is ieder verboden in het stemlokaal op eenige wijze de stemming te beïnvloeden; de overtreder zal dadelijk op bevel van den voorzitter worden verwijderd.

Artikel 68.

1. De stemmen moeten worden uitgebracht op het stembiljet door den voorzitter van het stembureau aan den kiezer tegen inlevering van de oproepingskaart te overhandigen.

2. Op het stembiljet zijn aan de eene zijde in alphabetische volgorde de namen gedrukt van de kandidaten, over welke de stemming in het kiesdistrict geschiedt; op de keerzijde is de handteekening van den voorzitter van het Centraal Verkiezingsbureau gestempeld.

3. De verdere inrichting van het stembiljet wordt geregeld bij besluit van den Gouverneur.

Artikel 69.

Tot de stemming wordt niemand toegelaten dan die volgens

de kiezerslijst bevoegd is in het stembedistrict tot de keuze mede te werken en in het bezit is van een oproepingskaart.

Artikel 70.

1. De voorzitter van het stembureau opent onmiddellijk nadat het openingsuur der stemming is aangebroken, doch alvorens de kiezers tot deelneming aan de stemming toe te laten, de stembus, welke de stembrieven bevat bedoeld in artikel 55 en ledigt deze op de tafel voor hem; hij opent telkens een buitenbriefomslag en geeft den begeleidingsbrief over aan den stemopnemer, die daarvan aantekening houdt op de kiezerslijst.

2. Vervolgens opent de voorzitter den binnenbriefomslag en steekt het stembiljet in gevouwen toestand in de stembus, waarna de begeleidingsbrief bij de ingeleverde oproepingen wordt gelegd en opgeteld.

3. Van elke gehouden voorstemming wordt aantekening gehouden in het proces-verbaal der stemming.

4. Vervolgens laat de voorzitter de kiezers, die aan de stemming zullen deelnemen tot de stemming toe.

Artikel 71.

1. De kiezer overhandigt aan den voorzitter van het stembureau de oproepingskaart; hij ontvangt daarop uit handen van den voorzitter, die daarbij overluid den naam van den kiezer en het nummer waaronder deze op het uittreksel der kiezerslijst voorkomt opleest, het stembiljet, dichtgevouwen naar de zijde waarop de namen der kandidaten zijn gesteld.

2. De biljetten mogen niet vroeger en alleen op deze wijze aan de kiezers worden verstrekt.

3. De stemopnemers houden aantekening van het getal der verstrekte biljetten.

Artikel 72.

1. De kiezer begeeft zich na ontvangst van het stembiljet onverwijld naar een niet in gebruik genomen lessenaar en stemt aldaar als volgt.

2. In kiesdistricten waar bij de stemming *meer dan één plaats te vervullen* is, door in het vakje achter elk der namen

van de kandidaten, welke hij stemmen wil met zwart potlood een voorkeurnummer te plaatsen, dat hij den candidaat toekent, en wel in doorlopende reeks van 1 tot ten hoogste het getal dat overeenkomt met het aantal plaatsen, welke te vervullen zijn voor het kiesdistrict.

3. In kiesdistricten waar bij de stemming *niet meer dan één plaats te vervullen* is, stemt de kiezer door met potlood zwart te maken een wit stipje, geplaatst in een stemvak achter den naam van den candidaat zijner keuze.

4. Op een stembiljet mogen ten hoogste zooveel kandidaten worden gestemd als er plaatsen te vervullen zijn. Van deze bepaling moet op het stembiljet met duidelijke letters melding zijn gemaakt.

5. De kiezer vouwt vervolgens het biljet dicht naar de zijde, waarop de namen der kandidaten zijn gesteld, begeeft zich daarmede onmiddellijk naar den voorzitter van het stembureau, die, na zich, zonder het stembiljet in handen te nemen, overtuigd te hebben dat het aan de buitenzijde den voorgeschreven stempel draagt, den kiezer het biljet in de stembus doet steken.

6. Een der leden van het stembureau houdt, door het stellen van zijn paraaf in de daarvoor bestemde ruimte op een afschrift of afdruk van het uittreksel der kiezerslijst, aantekening dat de kiezer aan de stemming heeft deelgenomen.

7. De voorzitter is bevoegd aan den kiezer, alvorens deze zijn stem uitbrengt, te vragen zich te doen identificeeren en kan van hem vorderen, dat hij antwoord geeft op de vraag of hij voor de betreffende verkiezing reeds eerder een stem heeft uitgebracht. Antwoordt de kiezer bevestigend, dan wordt hij niet tot de stemming toegelaten.

8. Van een en ander wordt aantekening gehouden in het proces-verbaal der stemming.

Artikel 73.

Een kiezer kan, wanneer hij zich bij de invulling van zijn biljet vergist, eenmaal een nieuw stembiljet aanvragen, mits het eerst overhandigde door hem aan den voorzitter wordt teruggegeven. Het teruggegeven biljet wordt onmiddellijk onbruikbaar gemaakt door het afstempelen van het woord „onbruikbaar” op de beide zijden van het biljet.

Hiervan wordt melding gemaakt in het proces-verbaal der stemming.

Artikel 74.

1. Het is den kiezer verboden, op welke wijze dan ook, in het stemlokaal te kennen te geven op wie hij zijn stem gaat uitbrengen of heeft uitgebracht.

2. De kiezer, die na waarschuwing de bij of krachtens dit Reglement gegeven voorschriften omtrent de stemming niet opvolgt, wordt niet tot de stembus toegelaten en is verplicht het stembiljet, zoo hem dit reeds overhandigd is, terug te geven.

3. De kiezer, die tot de stembus toegelaten, weigert het stembiljet in de bus te steken, is eveneens verplicht dit terug te geven.

4. De teruggegeven stembiljetten worden onmiddellijk onbruikbaar gemaakt door het afstempelen van het woord „onbruikbaar” op de beide zijden van het biljet. Van een en ander wordt melding gemaakt in het proces-verbaal der stemming.

Artikel 75.

Indien de stem niet is uitgebracht aan een der daarvoor bestemde lessenaars is de kiezer verplicht het stembiljet aan den voorzitter terug te geven; deze zal het stembiljet onmiddellijk door stempeling van het woord „ongeldig” op de beide zijden van het biljet ongeldig maken. Van een en ander wordt melding gemaakt in het proces-verbaal der stemming.

Artikel 76.

Wanneer blijkt dat een kiezer lichamelijk hulpbehoevend is, kan de voorzitter van het stembureau toestaan, dat hij zich doet bijstaan.

Artikel 77.

1. De bij de opening van de zitting van het stembureau fungeerende voorzitter, stemopnemers of plaatsvervangende leden, kunnen slechts bij dat stembureau aan de stemming deelnemen.

2. In het proces-verbaal wordt aanteekening gehouden van deelneming aan de stemming van de in het eerste lid bedoelde personen, die als kiezer in een ander stembedistrict zijn ingedeeld.

Artikel 78.

1. Zoodra de in artikel 56 voor de stemming bepaalde tijd verstreken is, wordt dit door den voorzitter van het stembureau aangekondigd en worden alleen de op het oogenblik dezer aankondiging in het stemlokaal aanwezige kiezers nog tot de stemming toegelaten.

2. Nadat de stemming is afgelopen, wordt het aantal kiezers, dat blijkens het aantal ingeleverde oproepingskaarten aan de verkiezing heeft deelgenomen, en het aantal der niet gebruikte en der door de kiezers teruggegeven stembiljetten vastgesteld en aan de aanwezige kiezers bekend gemaakt. Daarop wordt het uittreksel der kiezerslijst door het stembureau, met opgave van het aantal der daarop gestelde parafen, gewaarmerkt en worden dit uittreksel, de niet gebruikte stembiljetten, de teruggegeven stembiljetten en de ingeleverde oproepingskaarten in afzonderlijke papieren gesloten, welke verzegeld worden.

c. Stemopneming.

Artikel 79.

1. Binnen een uur, na de in artikel 78 voorgeschreven bekendmaking en verzegeling wordt de stembus geopend.

2. De stembiljetten worden dooreen gemengd, geteld en vergeleken met het getal kiezers, die aan de stemming hebben deelgenomen.

3. Gedurende de in het eerste lid bedoelde tijdsruimte verlaten de voorzitter en de leden van het stembureau het lokaal niet en houdt de eerstbedoelde stembus onder zijn toezicht.

Artikel 80.

[Kiesdistricten waarin meer dan één plaats bij de stemming te vervullen is.]

1. De voorzitter opent de stembiljetten. Hij deelt, na opening van elk biljet, den naam mede van den candidaat of van elk der kandidaten achter wier namen de kiezer een voorkeurnummer heeft geplaatst, alsmede het voorkeurnummer of de voorkeurnummers.

2. De oudste stemopnemer ziet het stembiljet na. De beide stemopnemers houden aanteekening van elke uitgebrachte stem en elk daarbij gesteld voorkeurnummer.

3. Van onwaarde zijn andere stembiljetten dan die, welke volgens dit Reglement en de tot zijne uitvoering gegeven voorschriften moeten worden gebruikt.

Van onwaarde zijn voorts de stembiljetten:

waarop aan geen candidaat of aan meer dan één candidaat het voorkeurnummer 1 is toegekend;

waarop de namen van andere personen dan de kandidaten of waarop andere bijvoegingen geplaatst zijn;

waarop de aanwijzing van een candidaat is geschied op eene andere wijze, dan is voorgeschreven bij artikel 72;

die eene aanduiding van den kiezer bevatten;

die niet voorzien zijn van het voorgeschreven stempel.

Artikel 81.

[Kiesdistricten waarin niet meer dan één plaats bij de stemming te vervullen is.]

1. De voorzitter opent de stembiljetten. Hij deelt, na opening van elk biljet, den naam mede van den candidaat (of de kandidaten) op wie eene stem is uitgebracht.

2. De oudste stemopnemer ziet het stembiljet na. De beide stemopnemers houden aanteekening van elke uitgebrachte stem.

3. Van onwaarde zijn andere stembiljetten dan die, welke volgens dit Reglement en de tot zijne uitvoering gegeven voorschriften moeten worden gebruikt.

4. Van onwaarde zijn voorts de stembiljetten:

waarop geen der kandidaten is gekozen;

waarop de namen van andere personen dan de kandidaten of

waarop andere bijvoegingen geplaatst zijn;

waarop meer dan een candidaat is gekozen;

waarop de aanwijzing van een candidaat is geschied op eene andere wijze, dan is voorgeschreven bij artikel 72;

die eene aanduiding van den kiezer bevatten;

die niet voorzien zijn van het voorgeschreven stempel.

Artikel 82.

1. Onder bijvoegingen worden niet begrepen punten, stre-

pen, vlakken, nagelindrukken, vouwen, scheuren, gaten en vlekken, tenzij deze blijkbaar opzettelijk zijn aangebracht.

2. Het stembureau beslist over de waarde van het stembiljet, terstond nadat het geopend is. Bij staking van stemmen beslist de stem des voorzitters.

3. De voorzitter maakt de redenen van ongeldigverklaring, zoomede van twijfel en de beslissing onmiddellijk bekend. Indien een der in de zaak aanwezige kiezers dit verlangt, moet het biljet aan die kiezers worden vertoond.

4. Van een en ander geschiedt aantekening in het proces-verbaal der stemming.

Artikel 83.

Terstond nadat alle stembiljetten zijn geopend en de daarop uitgebrachte stemmen zijn opgenomen, maakt de voorzitter van het stembureau bekend het getal der ingeleverde geldige stembiljetten; voorts dat ter geldig uitgebrachte stemmen, dat op elk der kandidaten is uitgebracht, alsmede in kiesdistricten waarin bij de verkiezing meer dan één plaats te vervullen is, de aantallen voorkeurstemmen naar hun rang gegroepeerd, op elk der kandidaten uitgebracht.

Artikel 84.

1. Daarop worden de geöpende, zoowel de geldige als de van onwaarde verklaarde stembiljetten, elke soort afzonderlijk, in een papier gesloten, hetwelk verzegeld wordt.

2. De wijze van verzegeling in artikel 78 en in dit artikel voorgeschreven, wordt geregeld bij besluit van den Gouverneur.

3. De in het lokaal aanwezige kiezers kunnen bezwaren inbrengen.

4. Vervolgens wordt aanstonds proces-verbaal opgemaakt van de gehouden stemming. Hierin worden ook de ingebrachte bezwaren vermeld. Het wordt door den voorzitter en de overige leden van het stembureau geteekend.

Artikel 85.

1. Het proces-verbaal wordt met de verzegelde pakketten, in de artikelen 78 en 84 bedoeld door het jongste lid van het

stembureau, zoo dit niet is het Verkiezingsbureau, onverwijld naar den voorzitter van het Verkiezingsbureau overgebracht.

2. Op de eilanden Saba en Sint Eustatius worden de pakketten met het proces-verbaal in het eerste lid bedoeld, per eerste postgelegenheid naar het Verkiezingsbureau gezonden.

3. De bij den voorzitter van het Verkiezingsbureau ingeleverde processen-verbaal blijven bij hem in bewaring totdat de uitslag der verkiezing is vastgesteld.

4. Een gewaarmerkt afschrift wordt ten spoedigste aan het Centraal Verkiezingsbureau gezonden.

Artikel 86.

1. Het Verkiezingsbureau houdt den volgenden dag, en in het district der Bovenwindsche eilanden zoodra de verzegelde pakketten met de processen-verbaal bedoeld in het vorig artikel van de andere eilanden zijn aangekomen, des voormiddags te 8 ure in zijn stemlokaal eene zitting tot het vaststellen van den uitslag der verkiezing.

2. In het kiesdistrict, waarin slecht één stembureau gevestigd is, wordt de zitting gehouden onmiddellijk na afloop van de werkzaamheid, bedoeld in artikel 84, lid 1.

Artikel 87.

1. De voorzitter van het Verkiezingsbureau maakt aan het einde van de bij het vorig artikel voorgeschreven zitting bekend het getal der bij elk stembureau en bij alle stembureaux in het kiesdistrict tezamen ingeleverde geldige stembiljetten, dat der bij elk stembureau en bij alle stembureaux tezamen op iederen candidaat uitgebrachte stemmen en voorkeurstemmen, naar rangorde van de nummers voor elken candidaat gegroepeerd, en vervolgens den uitslag der verkiezing, casu quo vastgesteld volgens de hierna onder IV volgende regelen.

2. De in het lokaal aanwezige kiezers kunnen bezwaren inbrengen.

3. Die bezwaren worden in het proces-verbaal der zitting opgenomen.

Artikel 88.

1. Het Verkiezingsbureau kan, hetzij ambtshalve, hetzij

naar aanleiding van een met opgave van redenen gedaan verzoek van een of meer kiezers, eene opneming van de stembiljetten, zoowel van alle, als van een of meer stembureaux bevelen.

2. Het neemt daartoe een met redenen omkleed besluit. Het gaat alsdan onmiddellijk tot deze opneming over. Het is bevoegd daartoe de verzegelde pakketten te openen en den inhoud te vergelijken met de processen-verbaal der stembureaux.

3. Bij deze opneming worden de voorschriften van de artikelen 80 tot en met 84 gevolgd.

IV. *Vaststelling van den uitslag der verkiezing in een kiesdistrict, waarin meer dan één plaats bij de stemming*
te vervullen is.

Artikel 89.

1. De voorzitter van het Verkiezingsbureau telt de aantallen in de stembureaux van het kiesdistrict geldig ingevulde stembiljetten volgens de opgaven, vermeld in de processen-verbaal van de stembureaux bijeen en stelt voor het kiesdistrict het kiesquotient vast door de som der gezamenlijke optellingen te deelen door het aantal te vervullen plaatsen, vermeerderd met 1 en het daardoor verkregen quotient te verhoogen tot het onmiddellijk daarboven gelegen geheele getal. Is het quotient een geheel getal dan wordt er het cijfer 1 bij opgeteld.

2. De kandidaten, die onder *voorkeurnummer 1* het aantal stemmen hebben verkregen, dat ten minste gelijk is aan het kiesquotient, zijn gekozen.

3. Blijven daarna nog plaatsen te vervullen, dan worden voor elk der overige kandidaten bijeengeteld de stemmen, welke zij onder voorkeurnummers 1 en 2 hebben verkregen.

De kandidaten, die aldus een aantal stemmen hebben verkregen, ten minste gelijk aan het kiesquotient, worden verkozen verklaard, voorzoover hun aantal niet het alsnog te vervullen aantal plaatsen overtreft.

4. Indien het aantal kandidaten, die, bij bijtelling der op elk hunner uitgebrachte voorkeurnummers 1 en 2, het kiesquotient hebben bereikt, het alsnog te vervullen aantal plaatsen overtreft, dan komt het eerst die candidaat voor vervulling eener plaats in aanmerking, die onder de voorkeurnummers 1 en

2 in totaal de meeste stemmen heeft verkregen, daarna de candidaat, die hem in stemmenaantal onder de voorkeurnummers 1 en 2 uitgebracht onmiddellijk volgt en zoo vervolgens totdat voor elk der te vervullen plaatsen iemand is gekozen.

5. Ingeval op de wijzen aangegeven in het tweede, derde en vierde lid van dit artikel geen voldoende aantal kandidaten is gekozen voor de vervulling van alle beschikbare plaatsen, worden voor de nog niet gekozen kandidaten bij de op hen onder de voorkeurnummers 1 en 2 uitgebrachte stemmen bijgeteld, die welke onder voorkeurnummers 3 zijn uitgebracht en verder gehandeld op de wijze in het vierde en vijfde lid bepaald. Is met bijtelling der onder voorkeurnummer 3 uitgebrachte stemmen nog geen vervulling van alle beschikbare plaatsen te bereiken, dan worden de onder voorkeurnummer 4 uitgebrachte stemmen op overeenkomstige wijze in rekening gebracht en mocht zulks noodig zijn de onder voorkeurnummer 5 uitgebrachte stemmen.

6. Hebben, nadat met de stemmen, onder alle volgnummers uitgebracht, rekening is gehouden, nog niet zooveel kandidaten het kiesquotient bereikt, als er plaatsen te vervullen zijn, dan verkrijgen die kandidaten de opengebleven plaatsen, die in totaal de meeste stemmen verwierven, mits door hen ten minste de helft van het kiesquotient wordt bereikt.

7. Indien bij de aanwijzing van de kandidaten, die naar de berekening bedoeld in het vierde, vijfde en zesde lid voor de laatsten plaats(en) in aanmerking komen, er twee of meer zijn, die het hoogste aantal in rekening te brengen voorkeurstemmen bereiken, dan wordt (worden) die candidaat (kandidaten) gekozen geacht, op wie(n) in totaal het hoogste aantal stemmen is uitgebracht; bij gelijk aantal stemmen beslist tusschen hen het lot, door den voorzitter te trekken.

8. Blijkt bij toepassing van het bepaalde in het zesde lid het vereischte aantal stemmen, overeenkomende met de helft van het kiesquotient niet te zijn bereikt door het aantal kandidaten voor de vervulling van de nog beschikbare plaatsen bestemd, dan heeft herstemming plaats tusschen de nog niet gekozen kandidaten; die de meeste voorkeurnummers 1 achter hun naam verkregen ten getale van het dubbele van het nog beschikbaar aantal plaatsen.

9. Bij de herstemming worden zij geacht te zijn gekozen, die het meeste aantal stemmen op zich vereenigd hebben.

10. Voor de herstemming bedoeld in het negende lid geldt het bepaalde in artikel 52.

V. *Processen-verbaal.*

Artikel 90.

De vorm en de inrichting der in de artikelen 84 en 87 bedoelde processen-verbaal worden vastgesteld bij besluit van den Gouverneur.

Artikel 91.

Terstond nadat de uitslag van de verkiezing is vastgesteld en bekend gemaakt, wordt het Centraal Verkiezingsbureau hiermede ten spoedigste in kennis gesteld en wordt het van den uitslag opgemaakte proces-verbaal met de processen-verbaal der stembureaux en de overeenkomstig de artikelen 78 en 84 verzegelde pakketten, verzonden naar het Centraal Verkiezingsbureau.

Artikel 92.

1. Het Centraal Verkiezingsbureau bewaart de processen-verbaal en doet afschrift daarvan terstond plaatselijk bekend maken op de wijze door den Gouverneur bij besluit te bepalen en te zijnen kantore voor een ieder ter inzage nederleggen. Het bewaart de processen-verbaal der stembureaux en de verzegelde pakketten, totdat over de toelating van den gekozene is beslist en vernietigt ze vervolgens.

2. Van deze vernietiging wordt proces-verbaal opgemaakt.

VIERDE AFDEELING.

HET LIDMAATSCHAP DER STATEN.

§ 1. *Aanneming van het lidmaatschap.*

Artikel 93.

1. De voorzitter van het Centraal Verkiezingsbureau geeft den gekozen candidaat *binnen drie dagen* na de vaststelling van

den uitslag der verkiezing, hetzij deze het resultaat is van een candidaatstelling, hetzij van stemmingen, van zijn verkiezing kennis bij aangeteekenden en door den voorzitter onderteekenden brief, welke wordt geadresseerd aan de woonplaats vermeld bij de candidaatstelling.

2. De kennisgeving kan telegrafisch geschieden.

Artikel 94.

1. Binnen vier weken na den termijn in het eerste lid van het vorig artikel gesteld moet bij den voorzitter van het Centraal Verkiezingsbureau, bij brief of telegrafisch, mededeeling van den gekozene zijn ontvangen of hij de verkiezing aanneemt. Hij wordt, laat hij dien tijd zonder deze mededeeling voorbijgaan, geacht de verkiezing niet aan te nemen.

2. De voorzitter geeft van de ontvangst van de mededeeling onverwijld bericht aan den gekozene en aan de Staten.

3. Dit bericht en de kennisgeving voorgeschreven in het vorig artikel strekken den gekozene tot geloofsbrief.

Artikel 95.

1. Wanneer een candidaat vóór de stemming komt te overlijden, of wanneer een verkozene zijn verkiezing niet aanneemt, dan wel de in het vorig artikel bepaalde tijd zonder kennisgeving laat verstrijken, geschiedt binnen 14 dagen in het betrokken kiesdistrict een nieuwe verkiezing voor de nog niet vervulde plaatsen, op een door den Gouverneur te bepalen dag.

2. Met afwijking van het bepaalde in artikel 40, lid 7, zijn alsdan de formulieren voor de opgave van kandidaten verkrijgbaar van den dag, volgende op dien waarop de verkiezing is uitgeschreven tot en met den dag der verkiezing.

Artikel 96.

1. De tot lid van de Staten gekozene, legt nevens zijn geloofsbrief binnen een maand na de dagteekening van het in artikel 94 bedoeld bericht, aan de Staten over een uittreksel uit de geboorteregisters, bij gemis waarvan een akte van bekendheid, waaruit zijn naam en voornamen, zoomede tijd en plaats zijner geboorte blijken.

2. Bij gebreke van tijdige inzending van de in het vorig lid genoemde stukken, wordt de gekozene geacht zijn verkiezing niet te hebben aangenomen en wordt een nieuwe verkiezing uitgeschreven.

Artikel 97.

Hij die in meer dan een kiesdistrict is gekozen, verklaart aan het Centraal Verkiezingsbureau, binnen den in artikel 94 gestelden termijn, welke verkiezing hij aanneemt. Hij wordt, laat hij dien tijd zonder die verklaring voorbijgaan, geacht geene verkiezing aan te nemen.

§ 2. *Onderzoek van de geloofsbriefen.*

Artikel 98.

1. Het onderzoek van de geloofsbriefen strekt zich niet uit tot de geldigheid van de opgaven voor de kandidatenlijsten, noch tot de geldigheid der kandidatenlijsten en de handhaving der daarop geplaatste personen, zooals die lijsten krachtens artikel 47 definitief zijn vastgesteld en openbaar gemaakt.

2. De ongeldigheid van de stemming in een of meer stemdistricten of een onjuistheid in den uitslag der verkiezing staat niet in den weg aan de toelating van leden, op wier verkiezing de ongeldigheid of onjuistheid geen invloed kan hebben gehad.

VIJFDE AFDEELING.

STRAFBEPALINGEN.

Artikel 99.

1. Hij die een opgave van kandidaten als bedoeld in artikel 40 inlevert, wetende dat zij voorzien is van handteekeningen van personen, die niet bevoegd zijn tot deelneming aan de verkiezing waarvoor de inlevering geschiedt, terwijl zonder die handteekeningen geen voldoende aantal voor een geldige lijst zou overblijven, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of een geldboete van ten hoogste f 120.

2. Met gelijke straf wordt gestraft hij, die wetende dat hij niet bevoegd is tot deelneming aan een verkiezing, een voor inlevering bestemde opgave, als in het eerste lid bedoeld, heeft ondertekend.

Artikel 100.

1. Hij die wetende dat zijn kiesbevoegdheid zich slechts uitstrekt tot de verkiezingen in een bepaald kiesdistrict, zijn kiesrecht op een of andere wijze uitoefent buiten dat kiesdistrict, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of een geldboete van ten hoogste *f* 120.—.

2. Met gelijke straf wordt gestraft hij, die na in een stembureau te hebben deelgenomen aan een verkiezing in het kiesdistrict opzettelijk ten tweeden male of meerdere malen aan die verkiezing deelneemt, hetzij in hetzelfde stembureau, hetzij in een ander stembureau van hetzelfde kiesdistrict.

Artikel 101.

Overtreding van de artikelen 42, lid 2, 65, 66, lid 3, 67, laatste lid, en 74, lid 1, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste zes weken of eene geldboete van ten hoogste *f* 50.—.

Artikel 102.

De kiezer, die niet voldoet aan de bij de artikelen 73, 74, lid 2 en 3, en 75 opgelegde verplichting tot teruggave van het stembiljet, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twaalf dagen of eene geldboete van ten hoogste *f* 300.—.

Artikel 103.

De voorzitter, de leden en de ter vervanging opgeroepen plaatsvervangende leden van het stembureau en van het Verkiezingsbureau, die gedurende de zitting buiten noodzaak afwezig zijn, worden gestraft met eene geldboete van ten hoogste *f* 50.

Artikel 104.

De in de artikelen 99 en 100 bedoelde strafbare feiten worden als misdrijven, die in de artikelen 101, 102 en 103 bedoeld, worden als overtredingen beschouwd.

ZESDE AFDEELING.

OVERGANGSBEPALINGEN.

Artikel 105.

Voor de samenstelling van het Verkiezingsbureau bedoeld in het derde lid, sub 2o., van artikel 9, wijst de Gouverneur voor de eerste maal twee leden aan uit de kiesgerechtigden voor de verkiezing van leden van de Kamer van Koophandel en Nijverheid op het eiland Curaçao en uit de kiesbevoegden voor de verkiezing van landraden op de andere eilanden.

Artikel 106.

Zoolang de eerste geldende kiezerslijst, bedoeld bij artikel 27, lid 2, nog niet overeenkomstig de bepalingen van dit Reglement van kracht is, wordt de eisch in de artikelen 23, lid 3, en 25, lid 2, gesteld voor de uitoefening van de bevoegdheden in die artikelen genoemd, vervangen door den eisch, dat voldaan moet worden aan de vereischten in artikel 23, lid 1, gesteld aan hem, die bevoegd is wijziging of aanvulling van de kiezerslijst te verzoeken.

Artikel 107.

De leden der Staten, die voor de eerste maal als zoodanig, uit hoofde van verkiezing ingevolge dit Reglement, zullen optreden, worden geacht op den 1sten April 1938 te zijn verkozen.

ZEVENDE AFDEELING.

Artikel 108.

1 Totdat daarin bij landsverordening zal zijn voorzien, mag de Gouverneur, den Raad van Bestuur gehoord, aanvullende voorschriften geven voor die gevallen of ten aanzien van die punten waaromtrent bij de uitvoering van dit Reglement blijkt, dat zij geen voldoende regeling vinden.

2. Indien de Gouverneur gebruik maakt van de hem in het vorig lid toegekende bevoegdheid zorgt hij onverwijld voor de plaatsing daarvan in het blad waarin officiële mededeelingen plegen te worden geplaatst.

3. De Gouverneur is voorts bevoegd in onvoorziene omstandigheden tijdelijk wijziging te brengen in de termijnen bij dit

Reglement gesteld, voorzoover de regelmatige voortgang van zaken dit eischt en mits geen wijziging wordt gebracht:

- a. ten aanzien van de data binnen welke de geldige kiezerslijsten, bedoeld bij artikel 27, lid 2, van kracht zijn;
 - b. ten aanzien van de maand waarin de periodieke verkiezing van de leden der Staten moet geschieden;
- en mits door de wijziging van termijnen de handhaving van de data genoemd in de Curaçaosche Staatsregeling niet in gevaar wordt gebracht.

Artikel 109.

Wanneer in dit Reglement bepaalde verrichtingen op een Zondag, dan wel op een algemeen erkenden christelijken feestdag, den Goeden Vrijdag, den Nieuwjaarsdag of den dag waarop de verjaardag des Konings wordt gevierd, mochten vallen, of wanneer de daarin gestelde termijnen op een dier dagen mochten afloopen, treedt de eerstvolgende dag, geen Zondag of feestdag zijnde, daarvoor in de plaats.

Artikel 110.

Dit Reglement kan worden aangehaald onder den titel: „Curaçaosch Kiesreglement 1937”.

B. Te bepalen, dat het onder A. bedoeld Reglement, waarvan de bepalingen bij landsverordening mogen worden gewijzigd, aangevuld of ingetrokken, in werking treedt met ingang van 1 April 1937.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 11den Maart 1937.

WILHELMINA.

De Minister van Staat,
Minister van Koloniën,

H. COLIJN.

I N H O U D

van het "Curaçaosch Kiesreglement 1937"

Eerste Afdeeling.	Artt.
Inleidende bepalingen.	1—8
Tweede Afdeeling.	
<i>Het kiesrecht.</i>	
§ 1. De samenstelling van de kiezerslijsten.....	9—20
§ 2. Voorloopige vaststelling van de kiezerslijsten...	21—25
§ 3. Eindvaststelling van de kiezerslijsten.....	26—32
Derde Afdeeling.	
<i>De verkiezing van de Statenleden.</i>	
§ 1. Verkiezbaarheid.....	33
§ 2. De samenstelling van de Staten.....	34—35
§ 3. De leden der Staten.	
I. Algemeene bepalingen.....	36—39
II. De verkiezingen	
a. De candidatenlijsten.....	40—47
b. De verkiezing bij candidaatstelling....	48
c. Verkiezing bij stemming.....	49—53
III. De stemmingen	
a. De voorbereiding.....	54—63
b. Het stemmen	64—78
c. Stemopneming.....	79—88

- IV. Vaststelling van den uitslag der verkiezing in een kiesdistrict, waarin *meer dan één plaats bij de stemming te vervullen is* 89

- V. Processen-verbaal..... 90—92

Vierde Afdeeling.

Het lidmaatschap der Staten.

- § 1. Aanneming van het lidmaatschap..... 93—97

- § 2. Onderzoek van de geloofsbriefen 98

Vijfde Afdeeling.

- Strafbepalingen 99—104

Zesde Afdeeling.

- Overgangsbepalingen.. 105—107

Zevende Afdeeling.

- Slotbepalingen..... 108—110

